Regd No. N. 45 / M. 3813

వెల ఒక అణా

గోలకొండ డైరీ

అయిపోవచ్చినవి

వెల

౧ రూపాయి

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ గురు వారములందు వెలువడు జాతీయ పత్రిక

హిందువుల పండుగలు

కర్త

సు. పత్రికారెడ్డి

౫౦౦ పుటల సచిత్రము

వెల ౧ రూపాయి మాత్రము.

మేనేజరు గోలకొండపత్రిక

సంపుటము ౧౬ ★ హైద్రాబాదు,దక్కన్. శా. శ. ౧౮౬౩. వృషనంబర భాద్రపదబ౧౧౨ (౧౩-౧౨-౧౩౩౦ ఫ.) గురువారము. ★ సంచిక ౩౯

లెనిన్గ్రాడువద్ద ఘోరయుద్ధము

యుక్రెయినులో ఒకపట్టణమును రష్యా సేనలు ఖాలీ చేయుట

రష్యాజర్మనీలయుద్ధములో ఇరువురు తెల్లనైన్లు దేహమన ఉభయపక్షవీరులును చాలా ఘోరమైనపోరాటమజరుగుచున్నది. లెనన్గ్రాడురంగమందలము ప్రిభ్రష్టమగానున్నది- జర్మనులవలెంకమ లెనిన్గ్రాడును పూర్తిగాముట్టడిచేయగలిగి యుండవలెనని వారుసందర్భము-అనుండి వచ్చినవార్తలవలనలిసి చూడగా కనిపించుచున్నది- ఎందుకనగా లెనిన్గ్రాడును తూర్పుభాగమునుండి ఇంగ్లండ్లోకి తమబజేరు- జర్మనులకిటువంటి క్లిష్టమైనపనులు సూర్యవలంగోకలిగి ఇంతవరకుమరాగా రాదుచున్న పోరు ఇప్పుడు ఘోరమగు కొలీలు ఆధిక్యమగు కొలీలు మూడు లెనిన్గ్రాడును లెనిన్గ్రాడువాయువ్య భాగమునకు దూరములబడినవి- ఫిన్లాండుప్రభుత్వ వాణిజ్యపరిశ్రమలకాళుకుంత్రివాయితోగాను సెప్టంబరుగత్తరలో దివ ప్రచారనగరమున సాల్సిలిలో ఉపన్యసించుచు సెప్టెంబర్రాజ్యములు చేయుచున్న పోరాటములో ఫిన్లాండుఇనుకలోగల నిష్పక్షపాతలేకనిచెప్పిన- ఫిన్లాండుఇనుకలోగల యుద్ధమును పాల్గొనుచుండుటకు ఉద్దేశ్యమగు ఫిన్లాండురాజ్యమునకు శత్రుభయమునలేకుండ గట్టిపరిచగద్దును సంపాదించుటలో, కార్యరతమయినగాంధియుండునట్లు చేశారనుట చేయుచున్నవి, ఇప్పటికిరష్యాజాతిగాలేనియున్న ఫిన్లాండులపరిచగద్దు గట్టిపరిచకొనవలెనియు, యుద్ధమునుగి పీనకర్యాత్మ సంధిపరామర్శలములో గాని భద్రమయు గట్టిగపరిచగద్దును నిర్ణయించుకొనవలెనని వారుచెప్పిన- అనుచున్న ఇరువురిప్రయోజనమే (వర్తకమగా ఎట్టిపంధిని గాని చేసికొనుటకు యత్నించుచుటేనని- కొత్తముగాదు మాదుగా ఫిన్లాండు ఇంతవరకును సంపాదించిన భద్రతకు మరియు ఇరువురిరాజ్యపరిధిమునగాను రక్షణట్టి ఏర్పాటుచేసికొనుటకు ఇరువురు వర్తకశ్రద్ధ పరించవలదనట్లును, జర్మనులు లెనిన్గ్రాడుచేయుయుద్ధములో జర్మనులపక్షమునకు సేనలపంపకుండ జర్మనులపక్షమునకే ఉత్సాహమునెత్తుచుండ దలచినట్లును కనబడుచున్నది-

ఇరువురు ఫిన్లాండులకాకి ఎంతప్రమేయమదొరికి వరకి ఇరువురులెనిన్గ్రాడును కలహాన్యతిగన గ్రహించెడ్డూరములోనను. పూర్వయుద్ధమప్పుడిన్లాండులను ధృఢపరాజ్యమగు బ్రహ్మాండ అగ్నియమునకు ఉంచు ప్రమేయమనకు ఫిన్లాండువారు లాభ్రమంచినారు. లెనిన్గ్రాడును మూర్యాప్పు-లుమధ్యగల కైలులాట స్కిర్ వదిలికొనుటలో అలాటిన ఫిన్లాండులను దాటికలనియు, కానిలాభాలకు కెంప్రెస్సుత్తరమ నమన్నవలియు ఫిన్లాండునుండి జెడలినవార్తలలో మన్నది. ఉత్తర్కర్లిన్లాండులో నల్లప్రాంతములను తెల్లపమద్రప్రమునుభవుడ్డ కేటుంగు కొండలన్నా సపట్టులోనుటకు జర్మనులవలను, ఫిన్నులువలను (శ్రేష్ఠమైనపంపకమును, అక్కడదుర్గమను తిరిగి ప్రారంభించబడినది.

ఇంకను ఉత్తరభాగములో ఫిన్నులు పెనిన్సులా ఆనుప్రదేశమునుండి రష్యనులను తరిమివేయుటకై జర్మనులు పెట్రామాసు తమాన్యమున ఒక పోరాటమును ప్రారంభించినారు గాని రష్యనులప్రతిఘటనచే అడ్డగింపబడినది.

మధ్యరంగమందు జర్మనులు గుర్రాలాంత్రిందు లియాన్యు-నుపట్టుకొనుటకై ప్రారంభించినపోరాటములో వారటుకొనుచుండ్రియుయ ధ్వంసమగుచేయుచుగా, వారలంతకుమాదిగాని గోమెల్కు అగ్నియదిగాలిని కీవుపట్టణమును కాపాడుకుండి పట్టుకొనవలయ్యెనుచున్నారు ఇక్కడ కీవుపట్టణానికి సహాయాంధ్రమైన తమాన్యదికిలో దక్షిణదిక్కునకు కెళ్లుతోవుపట్టణమునుండి రష్యనులు తొలగించివేయబడినది. దక్షిణదిక్కుగా కీవుపట్టణమునకు ఒకమాలాగా సీపర్ నదితో, లియాచున్నది. ఈరెండునదులమధ్యప్రదేశమను జర్మనులకు చిక్కినదో కీవుపట్టణమునకు గొప్పుఉపద్రవమేర్పడగలదు. మరొకవైపు ఈమధ్యరంగమలో ఇరువురు రష్యనుసేనలమంచగా ఖ్యతి పొందినపోరు జెట్టులుచేయుటప్రారంభించినది. ఈదిశగా జర్మనులకుచిక్కి వ పోర్టెన్స్కు-మరియు రష్యాసేనలు సమూహములోనికిచిక్కినవి- పోర్టెన్స్కు-దిరిగి రష్యావారలకన్నైనదన్నవదరిగి ధ్రువమగుచున్నది.

దినపత్రికలవలన్నవి చాలునన్నోట్లు రష్యాసేనలు దాటివచ్చి దాగికొనబడుటవలనే చాలునగ్రామాలనుపట్టుకొన్నట్లు సెప్టెంబరు ౧౨వ తేదీనాటివార్తలలోనున్నవి. కొనిదినములసేనను తూర్పువైపున్న నుకేలు కాలాబానిలలనగరినిట్లు రష్యావారు ఓడిపోకొనుచున్నారు. మీదివెనుకజర్మనులు త్రిమియాపరజ్యుకులలుపుట్టి పెరోశోర్పోనుంచిపట్టుకొనవలోపోరు వారిని తలచవచ్చును.

దక్షిణములో ఒకప్రాదేశిక ఘోరయుద్ధము జరుగుచున్నది. సెప్టెంబరులో మెలిటోగోల్లలో ఇక్కడ కలిసిపోలేయంది రష్యనులు వెనుకకు పోలేదనిపోరు రష్యావారలనున్నారు-

సీవరో వద్దకొగ్గుట్టుపు ఉన్నట్టియు సీప్రోట్రెట్రోవస్కు పట్టణమునకుఉత్తరము ౩౦ మైళ్ళ దూరమందుట్టియు అనుకపట్టణమును రష్యాసేనలు ఖాళీచేసినట్లు సెప్టెంబరు౧౩వ తేదీన ప్రకటించబడినది-

సెప్టంబరుగారువేదిన జర్మనులమీదాగాలు లెనిన్గ్రాడుమీదికి పోవుటకు ఆనేక పాయలు గుంపులుగుంపులుగానచ్చి ప్రయత్నించినవి- కానిచోటికాళ్ళన్ను మార్గమేమ వదరుమాలోనిచేసిన్నిచేసి. జర్మనులనాశకులలో సేనలమనుష్యదుమ్మునిగా లెనిన్గ్రాడును చుట్టుముట్టియుచుండగా రష్యావారి కాకలు అట్టిక్రియనాశకమనుంచిజేసిన ఆప్రయత్నము నిష్ఫలమయినట్లు సెప్టంబరు ౧౧వ తేదీన వార్తలవార్తలున్నవి- లెనిన్గ్రాడువద్ద జర్మనులు టాంకులను బాల్టిక్ సముద్రంలోని రష్యాపిమాన వలలు మందిపెట్టుటకు చేయుచున్నవి- రష్యా వారికి లెనిన్గ్రాడు, కీవు, ఒడెస్సా రంగములలో బ్రిటిషువిమానాలు ఇరువురోడ్డుదు చేయుచున్నవి- మరొకవైపు విమానములపైదు రష్యావారికేదిట్లు వార్తలచ్చినవి-

లెనిన్గ్రాడురంగమునుగూర్చి ఒకవర్గమనిచెప్పవలదనామా- ఇక్కడవాళ్ళాయి గట్టుటమీదినుండి రష్యాసేనలుదిరిగకలే జర్మనులభయపడుచున్నవి- మరొకవైపు కాలబట్టుకొనవప్రయత్నించుచున్నవి- లెనిన్గ్రాడుకంటగల దక్షిణాయనమరికొన్ని ఇట్టిప్రయత్నములే జరుగుచున్నవట-

హిట్లరునాయ పెద్దయుద్ధనాశకేదిన జర్మనుప్రజలకు ఒకవిజ్ఞప్తి నిచ్చేయము ఇరువురుజర్మనీసేనలనేయుచున్న యుద్ధము జర్మనులచాచ్చుటకునలు నిర్ణయించుటకై జరుగుచున్నదనియు, యూరుపు, రష్యావారులకలిసి జర్మనుప్రజలను వాళ్లను చేయజూచుచుండుటచే రష్యావారితో పోరాడ కలిపివ్వనివారియు, కొమ్మట్టి ఆయుధధారులంగా జర్మనులపేల రక్తశ్రాగుమనుకుతగినట్లు జర్మనులు కీర్తుచుహించి యుద్ధప్రకటనము చేసికొనకే కారణము దక్షిణకదనియు (ప్రభోధము చేసికి- ఆనగా కొత్తముమీద రష్యులో యుద్ధము జర్మనుప్రజలకు బిరుసుపుట్టించునంత గొప్పు ఘోరమగు నిజ్జు నిన్నపుడేయులపనేనెనని ఎంచతచున్నవు మరియు ఆభిప్రాయమును బలపరుచు ఇంకొక ఆంశమేమనగా, జర్మనులఇష్టము లెనిన్గ్రాడురంగంలో ఇంతకరకు ఉపయోగించియుండని పెద్ద రకపుబిమానాలను ఉపయోగించుటకు ప్రారంభించినారట.

తుర్కీ ప్రాంతపు వ్యవహారాలు

తుర్కీ-నుండి వార్తలేమనగా ఒక జర్మను సైనికాధికారి ఇరువురు హిట్లరుపక్షగలకుపోయి తుర్కీ-నిరసించి మాట్లాడుచున్నారట.

ఇంగ్లీరియాకు రష్యా హెచ్చరిక చేసినకర్యాత ఇరువురు ఇబ్బందులలో యుద్ధకాలమునకు సిద్ధపడి యుండుటకై కనిపనున్నసామలున్నయు చేయుచున్నవి. శీఘ్రగోపాచర్యలను వరంచనంచన ఏర్పాటుచేయబడినది.

ఇరాను వ్యవహారము

ఇరానులో ౩౨నుండి జర్మనులు బ్రిటిషుఅధికారులకును, దానుండిజర్మనులు రష్యాఅధికారులకును సహకరచబడి నారు- సెప్టెంబరు ౧౬వ తేదీన ఇరానులోని ఇటాలీయ, జర్మనీయ, హంగరీయ, నరమీనీయప్రభుత్వమలు తమ కార్యాలయ కార్యాలయాధికారులందరు ఇరానునుండి వెలుపలకు పోవలసినదిగా కోరినట్లు ఇరానుప్రభుత్వమునకే అప్పగించినట్లు కాలాబానిలలనగరినిట్లు రష్యావారు ఓడిపోకొనుచున్నారు. మీదివెనుకజర్మనులు త్రిమియాపరజ్యుకులలుపుట్టి పెరోశోర్పోనుంచిపట్టుకొనవలోపోరు వారిని తలచవచ్చును.

దక్షిణములో ఒకప్రాదేశిక ఘోరయుద్ధము జరుగుచున్నది. సెప్టెంబరులో మెలిటోగోల్లలో ఇక్కడ కలిసిపోలేయంది రష్యనులు వెనుకకు పోలేదనిపోరు రష్యావారలనున్నారు-

సీవరో వద్దకొగ్గుట్టుపు ఉన్నట్టియు సీప్రోట్రెట్రోవస్కు పట్టణమునకుఉత్తరము ౩౦ మైళ్ళ దూరమందుట్టియు అనుకపట్టణమును రష్యాసేనలు ఖాళీచేసినట్లు సెప్టెంబరు౧౩వ తేదీన ప్రకటించబడినది-

సెప్టంబరుగారువేదిన జర్మనులమీదాగాలు లెనిన్గ్రాడుమీదికి పోవుటకు ఆనేక పాయలు గుంపులుగుంపులుగానచ్చి ప్రయత్నించినవి- కానిచోటికాళ్ళన్ను మార్గమేమ వదరుమాలోనిచేసిన్నిచేసి. జర్మనులనాశకులలో సేనలమనుష్యదుమ్మునిగా లెనిన్గ్రాడును చుట్టుముట్టియుచుండగా రష్యావారి కాకలు అట్టిక్రియనాశకమనుంచిజేసిన ఆప్రయత్నము నిష్ఫలమయినట్లు సెప్టంబరు ౧౧వ తేదీన వార్తలవార్తలున్నవి- లెనిన్గ్రాడువద్ద జర్మనులు టాంకులను బాల్టిక్ సముద్రంలోని రష్యాపిమాన వలలు మందిపెట్టుటకు చేయుచున్నవి- రష్యా వారికి లెనిన్గ్రాడు, కీవు, ఒడెస్సా రంగములలో బ్రిటిషువిమానాలు ఇరువురోడ్డుదు చేయుచున్నవి- మరొకవైపు విమానములపైదు రష్యావారికేదిట్లు వార్తలచ్చినవి-

లెనిన్గ్రాడురంగమునుగూర్చి ఒకవర్గమనిచెప్పవలదనామా- ఇక్కడవాళ్ళాయి గట్టుటమీదినుండి రష్యాసేనలుదిరిగకలే జర్మనులభయపడుచున్నవి- మరొకవైపు కాలబట్టుకొనవప్రయత్నించుచున్నవి- లెనిన్గ్రాడుకంటగల దక్షిణాయనమరికొన్ని ఇట్టిప్రయత్నములే జరుగుచున్నవట-

హిట్లరునాయ పెద్దయుద్ధనాశకేదిన జర్మనుప్రజలకు ఒకవిజ్ఞప్తి నిచ్చేయము ఇరువురుజర్మనీసేనలనేయుచున్న యుద్ధము జర్మనులచాచ్చుటకునలు నిర్ణయించుటకై జరుగుచున్నదనియు, యూరుపు, రష్యావారులకలిసి జర్మనుప్రజలను వాళ్లను చేయజూచుచుండుటచే రష్యావారితో పోరాడ కలిపివ్వనివారియు, కొమ్మట్టి ఆయుధధారులంగా జర్మనులపేల రక్తశ్రాగుమనుకుతగినట్లు జర్మనులు క్రియుపరించి యుద్ధప్రకటనము చేసికొనకే కారణము దక్షిణకదనియు (ప్రభోధము చేసికి- ఆనగా కొత్తముమీద రష్యులో యుద్ధము జర్మనుప్రజలకు బిరుసుపుట్టించునంత గొప్పు ఘోరమగు నిజ్జు నిన్నపుడేయులపనేనెనని ఎంచతచున్నవు మ నా హెచ్చరించి-

— —

దేశరక్షణ సంఘంలో సింహప్రధాని

వల్లభాయ్ పటేలుతో అల్లాబక్స్, సిద్ధ్వాగారల సంభాషణ

బొంబాయి, సెప్టెంబరు౧౩:

భూమబహదూర్ అల్లాబక్సు జర్.శ. సిద్ధ్వాగారలు చేటిచుట్టాయ్యల్ విమానంలో కరాచినుంచి ఇక్కడకువచ్చిరి. వారిద్దరును పత్రాలపట్టలతోఅలోచించి కాసుమందుచేసుకున్న మేమ్మాటుప్రకారం వర్తకులయుంటేకారాదు.

మహాత్మాగాంధిగారు సిద్ధ్వాగారికిప్రాణిపరిత్యాగ అల్లాబక్సుమంత్రిత్వంలినియోగంలో కాంగ్రెసు సభ్యులకిట్టు పోలాలాఅబ్బుదేశ్కలాలాఖాగారి అభిప్రాయానికి కనబఖిప్రాయానికి చాలాభేదం ఉన్నదని తెలిపినట్లు ఆనకొంటున్నారు. మంత్రి వర్గానికి కాంగ్రెసుచేసిన మద్దతు నొప్పిన్నసరుకుంబ లోబడికాక ఆరాష్ట్రంలో ఇంకాస్తున్నటువంటి కొన్నిపక్షికులు కారణంవల్లనేకదని, డిపెబ్బాబ్బిలువంటి సిద్ధుప్రధాని రాజీనామాలాళాసం కాంగ్రెసు అట్టిపట్టుపట్టగానే ఈ మధ్యనుపోయిన్నాస్తి కాంగ్రెసుకు మాలాలా ఆలాగుగాను పంజేశ్వరంలేనిదన్న మాట జ్ఞాపకం తెచ్చుకోవలెను-

వల్లభాయ్ మహాత్మాగాంధిగారిని కలిసినతను వారి ఉల్లాలక్ష. సిద్ధ్వాగారు సెనేటులంలో మాలాలాఅబ్బుదేశ్కలాసమాలాలాసంభాషించుటకై అవకాశాయిస్తేగరవిమాలాలా తెలుస్తున్నది.

ఇరువురు లీగుసభ్యుల సభ్యత్వ భ్రంశము

సెప్టంబరు౧౨శేదీనాటి బొంబాయి వార్తల్లో యిటిధంగా తెలియచున్నది.

అహమదుబుల్లాఖాగారు జైప్రాయికార్యకర్తల సర్దుకలో సభ్యులుగా నియమింపబడియా జ్ఞానగల్లలో ముస్లిలీగువారి అనుజ్ఞలేకుండా వారు ఆపద్ధతికి ఆంగీకరించినందుకు ముస్లింలీగు పక్షము అక్క వ్యతిరేకమగా ప్రవర్తించినదనుచు లీగు కార్యదర్శిగా వారు ఆహమదుబుల్లాఖాగారిని సభ్యత్వభ్రష్టులనుచేసినారు. ఆహమదుబుల్లాఖాగారి సభ్యత్వభ్రంశమునుగా రాజీనామాకి ఇంగ్లాండులో లీగువారికి వ్రాసినారు. అల్లాఖాగారు సమాధానమామహమదుబుల్లాఖాగారి సభ్యత్వభ్రంశమును రద్దుపరచుమ మరల ఆయనిండ్లకరకు వారికిసభ్యత్వమును కర్తకలేకపోయినారు.

కందుకదాసు-లేగుసభ్యులు, ఈమెను కేవ దక్షిణప్రభుత్వలో సభ్యురాలుగా చేసికందుకదు, ఈమెపక్షపాతి సభ్యత్వమునుండి తొలగించుమను, అయిదేండ్లపరిపాలనకు విధించినారు. ఈమె తాను స్త్రీలపక్షమున కేవదక్షిణప్రభుత్వమున సభ్యురాలుగా పాల్గొనవలసినట్లు లీగువారికి తెలియజేసినారు. పంజాబు రాష్ట్ర ప్రతినిధిగాఉండు అమెపాల్గొనియుండినట్లు నిశ్చయించి, ఆమెకేకేవ, కెప్పుడునుకూడ పక్షికపుపాకులజ్రింద గడిచి తోసికొనికేకి.

— —

పంచోలి ఆర్టు పిక్చర్సు

ఖజాన్చి

15 వ వారము

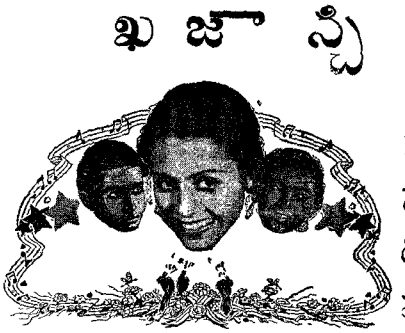

15 వ వారము గడచున్నా ప్రేక్షకులింకా పసుగాపులు పడుతూనే వున్నారు. ఎందుకీఆరాటం! ఆజే ఇందులోఉన్న అద్భుతశక్తి. కులటలను ప్రధాన సాధనంగాచేసుకొని వ్యాపారంసాగిస్తున్న నలోటళ్ళనుండి ప్రతివ్యక్తీ జాగ్రతగా ఉండాలని హెచ్చరిస్తూన్నజి ఈ చిత్రం.

ఇందులో ఆటలు, పాటలు, మాటలు, అన్నీవరిత్రోత్త భక్తీతో పడిచినవి. ఆరితేరిన నటులు.

ఇంతకంటె గొప్పసంగతి ఇంకొకటి.

పపంచమెరిగిన ప్రభావసంపన్నుడు,

రవీంద్రనాథటాగూరు

ఆయన ప్రపంచజాతులకన్నిటికీ ప్రేమగరవిన ప్రతిభాశాలి. ఆయనఅమృత వాక్కులకోసం అంతా ఆఱ్ఱులుచాచుకొనుతారు- ఏమీ! నేను ఆతపస్వి ఎక్కడాకన పడడు. ఆనంభవం అయినా సిసాత్ వారు భజన్బీట్లతోపాటు రవీంద్రుని కిడపటిజీవితాన్ని చిత్రీకరింపంగా చూపిస్తున్నారు. అందుకే ప్రేక్షకుల పసుగాపులు!!!

సిసాత్ సినిమా

(పూర్వపు సెంట్రలు)

సికింద్రాబాదులో కల్తీనెయ్యిఅమ్మకము

దాదివలన కల్గునష్టములు

పూర్వములకాలాన, యిప్పుడు సికింద్రాబాదులో శ్రేష్ఠమైనదని గాని, నెయ్యిగాని దొరుకుట యరిగుర్లకు పైపోయినది. పట్టణజనభాగా పెంచుటవల్ల నిరాశి పరిశోధనకుకేటపోయినటల్ల వ్యాపారస్తులలో హెచ్చులాభమందవలెనని, యాశకల్గుటయు దీనికిముఖ్యకారణములని చెప్పవచ్చును. నెయ్యి తయారుచేయుచోట్లు తయారయ్యే వస్తువులకు, ఇప్పుడు ఏటిసంఖ్య దినదినాభివృద్ధి పొందుచున్నది.

పాలు, పెరుగు, వెన్న, నెయ్యి మొదలగునవి, ఆహారపదార్థములలోముఖ్యమైనవియే. పరిశుద్ధమైన యారోగ్యమును పెంపొందించుటకు, యివన్నియు, శేషములనుకలవియే. మొల్లరకమన దేశీకేసరినియమైనను, దీనినిగురించి ఎవరును గమనించడము లేదు. మైక పీర్కొనబడిన పదార్థములతో పుక్కటవాడుటముఖ్యమా? లేక వాటిలో స్వచ్ఛమైనవాటినిమాత్రము వాడవలెనా? అన్నప్రశ్నలకుజవాబుయేమనగా, స్వచ్ఛమైనవాటినివాడిన యారోగ్యమునకులాభకరము. లేనిచో యారోగ్యమునకు నష్టమేయనని చెప్పవచ్చును. బజారులో దొరుకు-పదార్థపొట్టలను,స్వచ్ఛమైనవన్నగాని, నెయ్యి గానిదొరుకుటకష్టమని, ఒకరోజుకు చెప్పలేనుట మనకుమాచుచున్నాము, తమసంగతిగురించి ప్రస్తావనజరుగుచున్నను, కొన్నికారణములవలన, ఎవ్వరితోను, దీనినిగురించి తగుచర్య జరపడము లేదు.

సికింద్రాబాదనపేరుగా, తలచినట్లుమై ప్రభుత్వమువారుశ్రద్ధ తీసుకొనినగాని, బజారులోనుంచి నెయ్యి,నెయ్యి,మొదలగునవి, పరిశుద్ధపరతకు అళిగించుటకుసాధ్యమనియగు, ఒకదిక్కుగల, తలచినట్లు మైత్రయన్నించిన భక్షితమందడమియుతలచి, అశ్రద్ధచూపుచున్నారు, ధనికులకు సాధారణముగా పాడియుండుటవల్ల, తలచినట్లుగాలో వారుపీ మాత్రము కల్గించుకొనుటకవసరము లేదు. ముఖ్యముగా బుద్ధిలేకగతిజాతు మరియితరులు,అందరితో బాటు మనమనియు, ఎవ్వరికిని అగనివస్తుము, మన యారోగ్యమునకష్టంబా? అనియాయతంతి యారకసుడుటకుక్షించుచున్నది. తలచినట్లు పై అశ్రద్ధ చేయుటవల్లను, తమయారోగ్యమునకు, ఎంతహానికల్గించుకున్నదో, ఏమాత్రము గ్రహించక యు న్నాము—

రూపమును నువాసనచూచి, నెయ్యివంచి నైనవియు,కొనినుచుచెప్పగలము. మిశాయిలు, ఫలహారములు తయారుచేయుటలోను, మరియు అన్నము, కూర మొదలగునవాటిలోను, నెయ్యి పాధారణముగా క్రమక్రమముందువాడుపడుచుండగనక పీర్కొనదగినది శ్రేష్ఠమైనదానినిమాత్రమే ధరహెచ్చుగాయిచ్చుకొనవలెనని తలచుట యుక్తము.

కల్తీనెయ్యిలో కల్పపడుకస్తువులేకన లేదని సనమూనా, జంతువులకొవ్వు, విచ్చుమాను, కొబ్బరిమాను, ఆముదము మొదలగునవి. యిచ్చుటలభగ్గ గాతీర్చుకుణాత్మకొవ్వుకలిపినటువంటి నెయ్యి ఆయనలో అధికాధారణము గా కట్టిగాయుండును.ఆ రకటిపండ్లు, ఉడుకుబెట్టినవి గడ్డలు, యికరకాయలాలు, జంతువుల చెమడలు, గట్టిగాయుండు శీతియందు పెట్టబడిట్లు తాత్రుకొట్లు బ్రాయిగా న్నాయ.

కొందకశాలుకుకీకము కికింద్రాబాదు డాక్టరు గారు కికింద్రాబాదుబజారులలోని నెయ్యి కనాలాలు తెప్పించి వాటిని శాస్త్రయుక్తముగా పరీక్షించి వాటిని స్వచ్ఛమైనవని నెయ్యికిని, గేదెనెయ్యికినివున్న వ్యత్యాసమునుచూపుచూ, ఈ పట్టణమునుండి కెంపరు ఇంగ్లీషుపత్రికాముఖమున తెలియజేశారు. యిప్పటికిని వారు,వారి రెండవ శ్వరులు దాటినవని పరిక్షితులుతలచియనుపై సూచ లేయకొని కల్తీనెయ్యివ్యాపారము హెచ్చినది. యింకనూహెచ్చువున్నది— కల్తీనెయ్యి వినాటుట ల్ల ఆరోగ్యమునకహానికరమని తెలిసికొన్నాక్షణ నూడా ప్రజలుదీనివిషయమై చర్యతీసుకొనకపోవుట యారోగ్యకరము గాయున్నది.

. ప్రస్తుతము మిశాయిలు కొనుటలోను హోటళ్లయందును మంచితేలిలోతయారైన వస్తువులు దొరుకుట కష్టసాధ్యమని పాఠకులకుతెలిసి తెలిసినవిషయమే. తలచినట్లుమన గుర్తెరింగినవారు పిల్లన్నతో పీటిని కనుకొనుడాయుండవచ్చును. అయితేయిదినకుండకికి సాధ్యముకొనుటకుల్లను వదలచేసుకనలేకపర్యవ్యమేకన ఈ యారోగ్యపూర్వ నెయ్యిఅమ్మకుంటున్నట్లు ఏర్పాట్లు గానివచ్చలేదు—మన పెద్దలొనినట్లోగ్ర పెంబట్టకు,తలచినట్లు తెలిసినప్పు పుటికిని ఓటర్లవారిప్పటికీ లేనికేదలేదు. అటుతర్వాత వారుఅధికారులు దృష్టి లోనికి తెచ్చి, తగుచర్య బాట్టుచేయుదరేమ. ప్రస్తుతపరిస్థితులంతకౌరకుల బోర్డు పెంబర్లుకాగ అధికారులుగాని ప్రజలేమని యూహించుకొనుచున్నారు. ఏలనగా ఓటర్లుఎక్కువగాని యింకకరకుల పెంబర్లతో ఈసంగతిదర్శించియుండరు. అట్లు లేకనే ఓటర్లకర్తవ్య శక్తికంచలేక పాటుపడెదమనియు వారి—అన్నివిధముల సమాధానము పొందజేయుదురని నా నమ్మకము లాపకరించిన బోర్డుపెంబర్లు ఈవిషయమై ప్రజలకుపకారము చేసియుండరా?

మమ్మలను గా యిప్పుడుమనకు ఈవిషయమున కావలసినదేమన గా కంటోన్మెంటువారు స్వచ్ఛమైనదెన్నను, నెయ్యివిరిప్పు తక్కిన పదార్థములు తక్కైనెమ్మలతోన గమందిన, తెలియలేక డా అన్నిరకములు చేసిన్యాపారమునేయువార్ని క్రమప్రకారముశిక్షించుటయు, తలచినట్లుమన కొంతమంది ఆహారపదార్థశుద్ధి రక్షకాధికారులను నియమించుటయు, చెప్పబట్టుంపెంబరలు బోర్డులోనే ఆహారాలతో నివేదించుటయు ఇకనూ (దాబాదులో ఆతలులోగానికి తెచ్చుటకు ప్రయత్నములుగావించుటయు తక్షకారముగా చేసికొనుచు ఆ శ్రేష్ఠనెయ్యిఅమ్మకము చాలాదరకతగ్గును. మిశాయిలుకొనుటయు,హోటళ్లయందు తయారుచేయుచున్నవులు బహుదరిదకము గాను తేలుచు పదార్థాలోగ్యము గాను యుండును. అట్లుచేయనియెడ,

ప్రస్తుతపరిస్థితులుమారవేరు—

ఇకదిన్నవిషయమును గాన్నుంచదర్శుచు, గాని, బాగుగాయోచించిన, కల్తైనవిషయమని చెప్పుటకేమి ఒకదిక్కదపరిశీలనీమీయుచేయుటలేదు. అయితే పంపుకులద్వారా చాలదరకు తగుచర్యజరుపదగును. యీయారోగ్యపు సంపుకులు చిరకాలమునుండి పనిచేయుచున్నవి. అందులోను బ్యాను గా(మాదనవేవావసియితి?)వాట్లు పేర్కొనవలెను. తమసంపుకులు వారుచాలపాటుపడి, ద్రవ్యమునుమాడాద్యపుపర్చి ఎన్నియో పంకక్కోరములు నుండి అమ్మబాగుపడుచుగ పదార్థమున ఇరువురుండినబంకుటులలో చాలదరకతమగర్గిన. మీరుతలచినదు మువనూడా పాటుపడిన జయమునుపదురనుటకు సంకేతమునుకేవు ఇకపడా, మానవకేవగా తప్పుకపరగతేపుబడునేమ

"ఆరోగ్యమేధనమునుగతక ప్రజారోగ్యమున కుసంబంధించినపన్ను ప్రస్తుతవిషయములలోను ప్రజలు శ్రద్ధచూపించి, వారుస్వంతముగా గాని సంపుకుల మూలముగా గాని. తగుకర్యతీసుకొనుట యుక్తము, ఇకనూ దుమనుడినైనను, ప్రజాపాహ్యాము యిటువంటివిషయములలో శ్రద్ధచూపించెదరని, నాధృవనిశ్చయము.

ఎం. సర్వారావు, బి. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి

—— హైకోర్టువకీలు

మీకిదేమకుక్తి గాయుంటే

బి. సి. పి. డబ్ల్యు

గ్రైప్ మిక్స్చర్ వాడండి

కడుపుశూల, అజీర్ణము, చేదులు, జలుబు మరియు పెంచలనువాటిని పోగొట్టి రాకుండుటయు పంపుకుపయోగపడుచూ చాలప్రయోజనము.

—o—

బెంగాల్ కెమికల్

కలకత్తా: బొంబాయి.

ఏజంట్లు, ఓరియంటల్ డ్రగ్ ఏజన్సీ యూనిక్ బిల్డింగ్, అబిడ్స్ హైదరాబాదు-దక్కన్

స్థాపితము 1921

REGD TRADE MARK PATANGAY BROS. HYDERABAD: DN

మీ పిల్లలకొరకై ప్రత్యేకముగా దసరా, దీపావళికై

తయారుచేయబడిన కొత్తప్యాషన్ బట్టలను కొనండి.

పతంగే బ్రదర్సు శాస్త్రాలలో పిల్లలకొరకు అనుభవముగల కుట్టువారిచేకుట్టించబడు, ఈదుస్తులు ప్రతివయస్సుగల పిల్లలకువివిధములైన బట్టలతో మంచిఫ్యాషన్‌తో తయారుచేయుదురు. ధరచాలావ్యాల్పము. మీపిల్లలకు ఈదుస్తులేవాడండి- దీనివలనమీబట్టకుట్టుకష్టముతప్పును. ఖర్చుకూడాతగ్గును. పతంగేబ్రదర్సువారి వద్దపిల్లలకువలెనే పెద్దలకుగూడబట్టలుతయారుచేసియుంచుదురు. కానిమీరుకొనన ప్రప్రథమదుకాణముమీదబోర్డు ఇంగ్లీషులో "PATANGAY BROS" మరియు మహాబాటీలో "पतंग बंधु" అని పేరుమాత్రము చూడుడు.

ఏజంట్లకు మంచి కమీషను ఇవ్వబడును.

వివరములకు వ్రాయుము.—

పతంగే బ్రదర్సు

ఇతరస్థలాల శాఖలు
సికింద్రాబాదు
వరంగల్లు
కొరంగాబాదు

పతంగే బ్రదర్సు
ప్రధానశాఖాలయము ఫిల్లీడర్వాజ
శాఖ:— సాలారుజంగు బిల్డింగుమరియు
గుల్జారుబజారు.హైదరాబాదు-దక్కన్.

ఓ సౌందర్యవతివగు లీలావిట్నీస్ నీ సౌందర్య రహస్యమును మాకు చెప్పుము

"నా సౌందర్య రహస్యము చాలా సులభమైనది. నేను అందమైన లక్స్‌టాయ్‌లెట్ సబ్బుయొక్క పరిశుభ్రతను నమ్మెదను. ఈ మృదువైన సబ్బు నా చర్మమును అందముగాను, నునుపుగాను, మెత్తగాను ఉంచును. దాని పరిమళము చాలా అహ్లాదకరమైనది. ఆకర్షణీయ మైనది."

LUX TOILET SOAP

లక్స్ టాయ్‌లెట్ సబ్బు

సినీమా తారలకు సౌందర్యము నిచ్చు సబ్బు.

సౌందర్యవతియగు లీలావిట్నీస్‌యొక్క ఈ సలహాను పాటింపుడు. మీ చర్మమునకు లక్స్ టాయ్‌లెట్ సబ్బుయొక్క రమణీయమగు దాని నమ్మదగిన నునుగుతో మీ సుందరమగు (క్రమపెంపు దురదొనుగు లక్స్ టాయ్‌లెట్ సబ్బుయొక్క నునుగు చాలా ఉపకరించినది—చర్మములోనికి తొర్పుకొనినదోయి. మరకలను రకిగించు దుమ్ము మరి ఇతర మలినములను తొలగించును త్వరలో ఏ దుమ్మును మెత్తగా, స్వచ్ఛముగా, ఆకర్షణీయముగా నగును లీలావిట్నీస్, ఎర్నెస్టుగారు పారిస్ లక్స్ టాయ్‌లెట్ సబ్బుపై ఆధారపడుటలో ఆశ్చర్యము లేదు మీరు లీలావిట్నీస్ సంతకము గల పటము కావలెనా? మీ పేరు, చిరునామాను పోస్టు కార్డుపై వ్రాసి పంపుడు

Dept TL 10 , Post Box 7 P Bombay అనుపుడు

LUX 46-42 TL

LEVER BROTHERS (INDIA) LIMITED

చించోలి తహసిల్దారుగారి అనుగ్రహములు

నల్గొండజిల్లాలోనేవున్న పెద్దముల్ గ్రామానికి ౩-౧౨-౨౦ ఫ- నాడు చించోలి తాలూకా తహసిల్దారుగారువచ్చి ఆశీస్సులైన అనుగ్రహములు పలికి, ఇట్లు తెలుపుచున్నారు. గ్రామంలోనందరాప్రోగుచే కలరావ్యాధిబాధలేమన ఆపాధులైన, ఆగ్రామజనులను నాలుగుబస్తాల బొన్నులుపంచిపెట్టించిరట- పెద్దముల్ గ్రామంలో ఒకవిధిలిగి పరిశుభ్రతనుగురించి బోధచేసి, పెంటకుంటలు పూడ్చించవలెననియు, వారిలో రాళ్ళగోడలు కిడిచేయించవలెనియు మురుగు నీటికాలువలను బాగుచేయించవలెనియు పశేలు ట్యారీలవలెప్పిరి- దళ్ళ-ల్ శ్రేష్ఠీఅను పేరుతో గ్రంథాలయమును స్థాపించుకొనుటకు అనుజ్ఞగిరాగా అనుజ్ఞ అవసరములేకుండానే స్థాపించుకొనవచ్చునని-

పోలీసు వ్యవహారములు

నల్గొండండి పోలీసుమహద్దారు మెంహతె మాంగారువచ్చి పెద్దముల్ లో మూడురోజులుండి ఆయాకార్యక్షేత్రపద్ధతు తనిఖీచేసిరి- ౬-౧౨-౨౦ ఫ- నాడు గ్రామంలోపల ఒకబావిలో మహమద ౨౦ ఏండ్ల కాపుయువకుడు పడిపోయి యుండగా ఆమీర్-గారిశెంట పనదారు మెంహతెమాంగారుహుడ బావిదగ్గరకుపోయి పరుగబావుచేసి, శవమునుపూడ్చించిరి- ఆకాపుయువకి కడుపుపొప్పిబాధలవల్ల ఇట్లుఅత్మహత్య గావియుకొని యుండవచ్చునని జనులతోనుమాట్లాడి విశేషరిగెలిపినారు-

పెట్టిపద్దతిమానుట

దళ్ళాపురం స్టేషనుకు అర్ధమైలుపైన రేగొండి గ్రామంలో ప్రతిళలమాయకుండ పెట్టితీసుకొనుచున్నారను ఆక్షేపంపెట్టి పెట్టినమనవారలు రెండుమూడుపాలనుండి పెట్టిమానివేసియున్నారట. ఈ సంగతి యెక్క- ప్రభావమనేకశేశాలోల, పెద్దముల్ గ్రామంలోహుడ పెట్టిచేయువారలు ఈతతకాలంలో శ్రమపేరనుమలను ప్రతిళల స్థ

సదాశివపేటలో జీవరక్షాప్రచారము

(స్వ-విలేఖరి) ౧౩-౯-౪౧

ఇక్కడ ఈసారిహుడ సుబ్బుజీవిజాతర లో జంతుబలి నిశ్చయంగా జరుగునని యిక్కడి-జీరోందరు ఆహింసాపాలకులు యిట్టిక్రూరకృత్యమునుచూచుటకు హైద్రాబాదు జీవరక్షణప్రచార మండలివారికి తెల్పిరి- అందుకు వారిసమ్మతించి ఒకవారము ముందే జీరోందరికి గ్రామములోప్రతిదినము ఉదయము నగరీర్తన, పాయంత్రము అడ్డిబజారులో భజనోపదేశములు చేసి కీర్తనలుపాడి జనసమ్మదాయమునకు నచ్చజెప్పిరి ఇట్లుపాలులనోలాలు పగలు రాత్రిప్రచారమునుచేసి యొందరమతోవృత్తులతో ఆహింసాపక్షానికి మారిరి- ఆయిసముసుబ్బు-జీరోందరు హింసాపాలకులయి యిద్దరనుచుసుబ్బు జీవిశేరటలయపాకులను ఎవిమిదిగొన్నారు అనుకొనియుండిరి.

ఆశ్వీనశుద్ధ కడపుటకష్టమని ౧౩-౨౦ రోజుల నుండి పెట్టితీసినివారు-

విద్య

పెద్దముల్కు మూడుమైళ్ళపైన మెంబాపూరం నుక్రగ్రామంలో సుమా ఇండ్లు, ౧౧౩౬ మంది జనమఉండగా ఒక్క- హరిజనమిషన్ మాత్రమే యున్నదికాని, గోవిందరావు మళ్ళజారుగారు ప్రభుత్వసహాయమునకోసమువగల ఒకపాఠశాలను కూడ స్థాపించుట అవసరమని విశేషరి మాంచించినారు-

అంగడి

పెద్దముల్ గ్రామంలో చాలకోలజనులండి మానివేసినఅంగడిని మరలఇప్పుడు రెండువారము లమండి ప్రతిబుధవారము నడుపుచున్నారట- ధర అవిషయములోను మంచిదిగుర్తుచేయబడినదట-

---

పెదకుజిల్లా ప్రధానస్థానపు నూర్పుచదంతి

ఇప్పుడు పెదకుజిల్లా ప్రధానస్థానము పంగారెడ్డిలోనున్నది. తరిగిదానిని పెదపకుమూర్పురని నడుంతుట్టివదనము పంగారెడ్డినుండి వి.కుశేనుడు అనువారు దానినిమార్చరాదనికోరుచు ఒకలేఖ వ్రాసినారు.

పంగారెడ్డితోస్థానికులకు కలిగిందనిదనియు, అక్కడనుండివిసీటీదనది సమృద్ధిగానున్నదనియు, అది పెదకుజిల్లాలోని అన్నితాలూకాలకు కేంద్రమనియు—అందువల్ల తాలూకాలవారుకు జిల్లాప్రధానస్థానమున్నచో కష్టములేకుండ మున్నగు వారలకు మంచిసౌకర్యమైనదనియు అనేఖలో చెప్పుచినది పెదకుజిల్లాలో నీర్భుసౌకర్యదివ యరిలో చాలకష్టమని వారువ్రాసినారు

ఇప్పుడు పంగారెడ్డిలో జిల్లాప్రధానస్థానము ఉండుటచే ఆస్థానులలోపనిచేయువారలకు గ్రామస్థులు ఇస్తున్నకిరాయిలకిచ్చి కేటించుచున్నారు- కిటదలు పాలు, పెరుగు, కట్టెలు మొదలయినవి ఆమ్ముకొనినిటించుచున్నారు నిర్మాణాళువారికి చేయుంచబడేపనులలో ఆకేసులిదలు పంపాదనపొందుచున్నారు, ఇప్పుడు జిల్లాప్రధానస్థలమును మార్చుటవల్ల పేరల-దనికదనువసకష్టమునను ని విశేషరిమొంబాపెట్టినారు జిల్లాఆఫీసులలోని ఉద్యోగులు పంగారెడ్డిలోకట్టుకొనియున్న యిండ్లను వదలిపెట్టవలసివచ్చుటకు ఒక ఆపాత్యము గలదనుచున్నారు, సర్కారు ఆఫీసులకేసులు ఇప్పుడు పెదకుకుమూర్పుటకు చాలఖర్చుఅగునని తుదలక్షేపంగా అనిశేషరివారి వారు-

---

డిస్మాలాబాదులో గణేషోత్సవము

డిస్మాలాబాదులో గణపతిరథము గణేశోత్సవసమయము: అల్లరి జరుగుటచే ఊరేగింపును తరిమివేయవలసివచ్చెను. ఈసారి అల్లుకుగకుండుటకై అధికారులు కొన్ని నియమము అనుపెట్టి పోలీసు రక్షణకోరగా- అందువల్ల శాంతిమయంగా గణేశోత్సవము కడుపోయినట్లు "దళ్ళ-ల్ గ్రామనిళలోకు తెలిపినది- అగస్టు-౨౪వతేదీన తాలూకాదారు, పోలీసు మెహరతెమారాగారలు ఇతర అధికారులతోకలిసి రామమందిరములోని గణేశోత్సవాలకుపోయి మిళాయిని సంతోషము పాలిచినారి పంచుటకై రూపాలు ఇచ్చిరి.

వరంగల్లులో శాంతి

వరంగల్లులో గణేశోత్సవందర్భమున అధికారులుపిలిచిన విషేధాజ్ఞను పెట్టబడిన కక్షేలు అదివారమునాడు శాంతిపరిస్థితులేర్పడుటచే తొలగించినారట.

బలహీనమైన చిడ్డలకు

జాంగ్

బాలామృతము

పుష్టియున్ను, బలమున్ను,

ఆరోగ్యము నిచ్చును

"ఈశ్వర్పుకుముద"

స్త్రీలకు కలుగు ఋతునూల, బహిష్టికాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మైల జాస్తిగాను తక్కువగాను పోవుట, సంతానహీనత, ఎర్రకుసుమ, తెల్లకుసుమ, గర్భము పోవుచుండుట, గర్భాశయము తనస్థానముమరుండి తప్పినపుడు కలుగుబాధలు, గర్భస్రావముచే కలుగుదోషములు నడుమునొప్పి, కాళ్లలాగుట, హిస్టీరియాను కుదుర్చును. మాతిశాంతొప్పినివోగొట్టును. గర్భాశయవ్యాధులను నన్నిటిని తగ్గించి ఆరోగ్యమునిచ్చును- 4 ఔన్సుల సీసా 1కి రూ. 1-14-0

ఈశ్వరపార్శ్వని పి-బి-127 పదార్థాను

ఏజన్సీ:-3168, కింగ్సువే, శికిందరాబాదు.

ఇండియాయొక్క రక్షణ స్థానములు

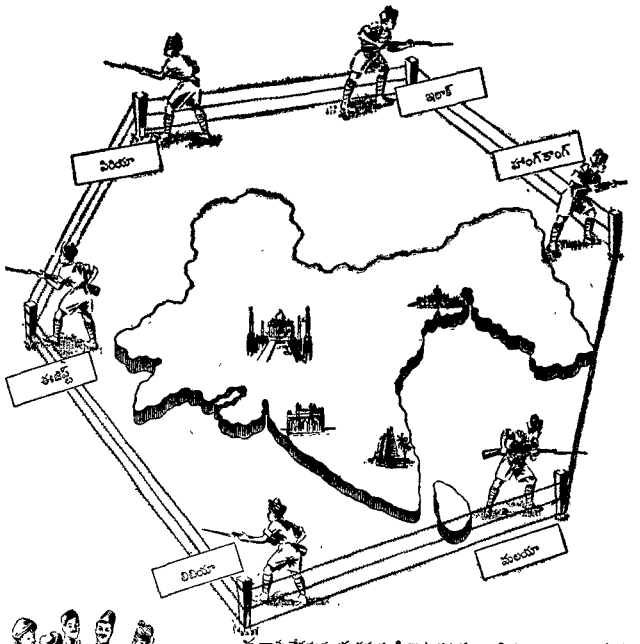

మనము పెట్టుబడిపెట్టి ప్రతి అణా, ఇండియా సైన్యమును, నౌకాదళమును, వైమానికదళమును బలపరిచి, ఇండియాను, శత్రుదాడుల ఎదుర్కొనుటకు శక్తివంతముగా చేయును.

ప్రతి పని పూర్తయుటకు ఇండియా సర్టిఫికెట్ లాభాన్ను పొందండి 3/9/- కూడా కిలోమీటరు పోస్టేజీతో

ప్రాణత్యాగమును యుద్ధమునుండి కాపాడుటకు, ఇండియాయొక్క రక్షణస్థానములు దాని తీరములకు చాల దూరమునందు జ్ఞానగత్తనున్నవి. రాయల్ ఇండియన్ నౌకాదళము ఇండియా తీరమును, దానికి బాహ్యప్రపంచముతో సంబంధము కలుపు సముద్రమార్గములను రక్షించును. అభివృద్ధి చేయబడిన ఇండియా సైన్యము తన గ్రొత్తయంత్రశక్తి నపయోగించి, ఫాసిస్టుల సంప్రదాయ ఇండియాను దూరమునా తరుమ గలవు ఇండియాలోని వైమానికదళము—ఆకాశమునందుండి పరిక్షించుట—ఇండియాపై శత్రుప్రమాణ జరుపు శత్రువును హతమార్చును. ఈ రక్షణ కార్యమును తుదిగాగెంబడుచు ఆధికమైన పాధన హామీగ్రిఇండియాలో తయారు చేయబడినది ఇది ఇండియాలోని వస్తు సామగ్రికి, కార్మికులకు, ధనమునకు పని కల్పించినది, మరుగు కల్పించును. ఇండియా రక్షణ నిర్వహణమున తిరు పంతు సైనికోద్యోగుటకు మీ దేశము వారికి సహాయము చేయుచున్నారా?

GI 7b. 53.

డిఫెన్స్ సేవింగ్స్ సర్టిఫికెట్లను కొనుడు

బహుమతి రు. 10000/-

జిల్లందర్ సిటీలో బంగారము తులం 1 కి రూ. 2/-

ఈక్రింద నుదహరించబడినవుత్తరము అబద్ధమని తలపుచేయువారికి పైబహుమానము ఇవ్వబడును!

పేరి శాస్త్రేశ్వరరావుగారు పెద్రూరునుండి 2-7-41 తేదిన వ్రాసిన ఉత్తరము: "నేను జి. టి. డోగ్రా అందుకో, జల్లందర్ సిటీవారిదగ్గరనుండి ఒకతులం బంగారము ఏప్రిల్ నెలలో కొని రెండు నెలరమలు చేయించితిని- మీ "మాహీనా" బంగారము మంచిబంగారము మాదిరిగనే గీటురాయి మీద గీతలుపడినది- కాంతి ఏమాత్రమును తక్కలేదు- దయచేసి మరి 3 తులముల బంగారము పంపవలసినది." ప్రసిద్ధిపొందునటుల చేయుటకు తులం 1కి 2 రూపాయిలు పోస్టేజి ప్రత్యేకము. 5తులములు రు 5/- 6 తులములు రు 9/- 10 తులములు 15 రూ. మూడుతులములబంగారమాగాని అంతకన్న ఎక్కువగాని కొనువారకు పోస్టేజిఉచితము- ఉచిత బహుమతులు 3 తులములకొనువారికి ఒకజతకాలాలు ఉచితముగా ఇవ్వబడును, 6 తులములు కొనువారలకు చెవులపోగులజత ఇవ్వబడును. 10 తులములు కొనువారలకు కంఠహారము ఇవ్వబడును.

తయారుగావబడ్డ ఆభరణములు.-మాహీనగోల్డు ముంగుసులు జత 1కి రు 62/- 8 జతలపెట్టు రు7/- అందమగుచెవులజతెలు రు 2-8-0 జాంధాయి నాగకేతకాదిక్కి రు 2/- చెరిడియారుపుష్పగొలుసు 2/- పెదవులని గొలుసు రు 5/- (ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషు తెలుగులో మాత్రమే జీవపవలెను)

జి. టి. డోగ్రా అండుకో (646) జలందర్ సిటీ

గోలకొండపత్రిక

వృషనామ సంవత్సర భాద్రపద బ॥౧౨

గురువారము

వృత్తి విద్య

మైసూరు విభాగం అనే పేరుతో మహరాష్ట్రములో ఒక విద్య ప్రారంభమైనది. గ్రామవాసన పట్టణవాసన (rural bias, urban bias) అనేవద్ధతిపైన విద్యనురెండుశాఖలుగా చీల్చి వేసినారు. గ్రామాలవారికి వ్యవసాయ ప్రధానమగు విద్యనెప్పుతుంటరట. పట్టణశాఖవారికి పరిశ్రమప్రధానమైన విద్యనుచెప్పుతుంటరట. ఈపరిశ్రమలేవో యింకా నిర్ణయముకాలేదు. వ్యవసాయసంబంధమగు జ్ఞానగలవిద్య అనగా మెట్టెడ్డో అడియు స్పష్టముకాలేదు.

ఇదియిట్లుండగాఇంగ్లాండుదేశము నుండి అబద్ధిలనే నిపుణుని పిలిపించి వారిని కొన్నివారాలు రాష్ట్రములోత్రిప్పి వారి అభిప్రాయములను పొందినారు. "వృత్తివిద్య" అనేపేరుతో వారొకచిన్న గ్రంథంప్రాసియిచ్చి పోయినారు. దాని ననుసరించియే రాష్ట్రములో వృత్తివిద్యలను నేర్పింపుటకై హైదరాబాదు ప్రభుత్వశాఖవారు ప్రారంభించుచున్నారని తెలియవచ్చినది. ఇప్పుడు మూలవ్యయము ౪౫ లక్షలు వ్యయముచేయుదురట. తరియు ఏటేట ౫౧ లక్షలు వ్యయము చేయుదురట. ఈ వృత్తివిద్య పేరుతో వ్యవసాయ పరిశ్రమల విద్యనెప్పుతరు. అయితే యిది రాష్ట్రమంతటను నెప్పుంపజాలదు. ఎందుకంటే వ్యవసాయవిద్యను కాని పరిశ్రమలను కానిబోధించేగురువులు లేరు. ఇప్పుడు ముప్పుయగుగు పట్టణాలలో వ్యవసాయపరిశ్రమల పాఠశాల లేర్పాటుచేసి అచ్చట పంతుళ్ళను సిద్ధముచేయుదురు.

వ్యవసాయవిద్యకై రెండు ఉన్నతపాఠశాలలు, ఒకటి ఒరంగలులో ఇంకొకటి ఔరంగాబాదులో స్థాపింతురు. ఈ పాఠశాలలు కళాశాలలు కానందున ఇందలి విద్యపరిమితమైనదిగా నుండును. ఇచ్చట ఏమేమిపాఠాలనేర్పుదురో ఏయేభాషలలో నేర్పుదురో ఆ వివరాలింకను స్పష్టరూపము పొందినట్లు కానరాదు: ఒకటి తెలంగాణాలోను ఇంకొకటి మరాట్వాడాలోను ఏర్పాటగు చుండుటచేత తెనుగు మరాటీ భాషలలోకూడా నెప్పుతురోయేమో తెలియదు. వ్యవసాయవిద్యను నెప్పుంపటంలో వ్యవసాయకుటుంబీయులవారికే ఎక్కువ అవకాశాలియ్యవలెను. వ్యవసాయానికి సేమియగు సంబంధములేనివారు చదివి తే వారు ఉద్యోగానికే చదువుచున్నారన వలెను. ప్రభుత్వమువారు వ్యవసాయకులకే ప్రాముఖ్యతయిచ్చుచున్నారనుటకు "చిన్న లేక పెద్ద నిర్వహణ సంస్థలను బాగాగాచూసునట్లు విద్యార్థులను సిద్ధం చేయుదురు" అని ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశము స్పష్టముచేయబడినది.

కేవలం వ్యవసాయంచేత వ్యవసాయకులకు లాభరాలేదు. అందుచేత వ్యవసాయానుబంధమగు కోళ్ళ పెంపకము, పాడిపృద్ధి, కూడానేర్పింతురు. ఇంతమాత్రమేకాదు. ఇందుకును చాలావృత్తులను నేర్పించవలసి యుండును. ప్రభుత్వమువారి విమర్శనములో ప్రవీణులనలహా పొంది నిర్ణయింతురుగాక.

పరిశ్రమ బళ్ళలో బాలురకొరకు విధానమున్నూ బాలికలకొరకువిధానమున్నూ నిర్ణయించినారు. బాలురకు నేర్పింపవాటిలో వడ్లపని, కమ్మరిపని, చెత్తముపని, నేత, బొమ్మలపని నేర్పింతురట. ఇవిపరిణామైనవికావు. పిల్లలు యనుములో చేతేళను ఎవరదుగుచున్నారు. కాంగ్రెసువారెన్ని ప్రయత్నాలు చేసినను నేరపై జీవించువారిలో ముప్పు తిరమంది కూలీలుచేసుకొనిగాని, లేక యితర వృత్తులనేర్పుకొనిజీవించుచున్నారు. వడ్లపని కమ్మరిపని చాలినంతఉండనేరదన్నది. అవృత్తులలో జీవించువారికే మేలైన పరికరాలతో మేలైనపనులు చేయుటకు ప్రధానమగా నేర్పింపవలెను. చెత్తముపని మంచిదేకాని మన రాష్ట్రములో చెత్తము సర్వసాధారణముగా లభించునట్టిదికాదు. అందుచేత అదియెక్కువగా ఉపయోగకారి కాదేమోచెప్పజాలము. ఈపరిశ్రమలువాకాక ఇంకను ఎక్కువపరిశ్రమలకు స్థాపనిచ్చిన బాగుండునేమో!

బాలికలకు ప్రత్యేకశిక్షణమిచ్చుటకు బాలికల పరిశ్రమలపాఠశాలస్థాపించినారని తెలిసినారు! అదిబాగానే ఉన్నదికాని ఆపాఠశాల హైదరాబాదులోనేకలదు. జిల్లాలలోని వారికి దానివలనలాభముపొందుటకు అవకాశములకల్పింపవలెను. బాలికలలో తెనుగు మరాటీ కన్నడ బాలికలను లాభముపొందుటకు ముల్కీభాషలలో బోధనమర్పాటు చేసినారో లేదో తెలియదు.

తుదిలో "సైకలాజికలు పాఠశాల" అనునది స్థాపింపనున్నారనియు, దానిని నిరుద్యోగ సంస్థవారు నడుపుదురనియు యువకులుతముకు ఉపకరించే ఉద్యోగాలకే సిద్ధమగునట్లు దానిద్వారా మార్గదర్శకత్వము లిగింతురనియు తెలిపినారు. ఇట్టిపాఠశాలలెక్కడో, యేమామనకు తెలియదు. ఉద్యోగాలకు మంచిశక్తము, శాలవిసినన్ని సెలవులు, పెన్షనులు అధికారము మున్నగు ఇతరాకర్షణలు ఎంతవరకుండునో అంతవరకు ఏసైకలాజికల్ పాఠశాలకూడా ఏమిన్ని ఉపకరింపజాలదు. కాంగ్రెసువారన్నట్లుగా ఉత్తమోత్తమ మానాభృతి (జీతము) ౫౦౦ రూ॥ కన్న మించకుండా ఏర్పాటుచేసిన దేశానికి అదొక్కటే సరియైనసైకలాజికల్ పాఠశాలగా అదంతకదే పర్యవసిగలదు.

హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు చేసేప్రయత్నాల కనుబంధముగా మేమునూచనలు చేయుచున్నాము కాని వారిచర్యలు విమర్శించవలెనను పట్టుదలతోచేయుటలేదు. పైగా ఈ విధమగు ప్రోత్సాహపత్రిక స్థాపన కనుమతి నిరాకరణ పండిత నిజాముగారు భారత్లోగాను "ఖుర్సీ మదర్కార్" అనువేర ఒకపత్రిక తీయుటకు అనుమతినిచ్చుగా ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిన రని చెప్పుచున్నట్లు "దక్కన్ క్రానికల్"లో వార్తవచ్చినది.

స్థానిక వార్తలు

నల్లాలలో నీటితగ్గింపు

గండిపేటనుండి నీరు చాలా తక్కువగానున్నది-అర్థం-మనందేశస్థులకు నీరుపంపుటకై స్టోరుచేసియుండెడి స్టోరేజిలలోకూడ నీరుతక్కువగా నున్నది-అందుచే ౧౨౫౦౫-౨౦౫౦ గ్ర॥ వరకే నీరివగలదు. పందుండలోనీళ్ళలోకూడ ఏ మాత్రము నిలకలేనుంటున్నదట ప్రతిరోజుకూడ యము ౩౪౫౦౦ట॥ అయితే ౧౪౫౦౦ట॥ వరకును సాయంత్రము ౪ గంటలవరకును మాత్రమే నల్లాలలోనీరు వదలుదునని ప్రభుత్వ పత్రికలలోవ్రాసారు తెలుపుచున్నారు-

నీటిపరిస్థితిచాలాశోచనీయముగా ఉన్నందువల్ల పిల్లవాడుకు జేరాలు చాలకున్నదనుగా వాడుకొన్నట్లో అధికారులపని ఎంతో కఠినతరముగా ఉండునని కోరకైనది.

రవీంద్రుని గూర్చి ఉపన్యాసము

హైదరాబాదు (దక్కన్) నగరమందు కళాలక్షణబాబుగారి కృష్ణకేళిరాయ ఆంధ్రభాషాసమితియందు ౧౧ సెప్టెంబరు బాబు కీ॥ శే॥ రవీంద్రుని గురించి ఉపన్యాసము ఇవ్వబడునని తెలియవచ్చినది. విద్యార్థిగుణ (ప్రాచీనకవులను గూర్చి విశదపరుచుగా ఉపన్యసించిరి-మాగారిగారి కవితృమను గురించి విపులంగాచెప్పిరి- వల్లూరు సూర్యనారాయణరావు, బి ఏ.,బి ఎల్.గారు అధ్యక్షత వహించిరి.

పట్టణములో దుండగము

(ఒకవిలేఖరి)

మహబూబ్‌నగర్‌లోనే రాత్రి పాదాలు వాగంటల వెంకట్రాంరావు అనువాడు గౌలీగూడలో ఒకమేడహంపునింటికి పోవుచుండగా వుర్జాలో ఒక వ్యక్తి కర్రిచేతిలోనుండి కొడుట అరుచు వారిని ఒకఅగ్రిపుల్లఅడిగినాడట- వారు ఇచ్చినదంతే ఒకరూపాయ ఇవ్వమన్నాడట-వారు నిరాకరించినందుకే కాబోలేమో చేయుచేతి నుండినాడట-తేలుచేసుకుపట్టి కిందపడ్డ సుళాయ నుండలేకపోగా వారినిజుట్టుపట్టుకొని మీద పడ్డదెట్టి మాటలాడిన, లాఠీతోకొపనంగొడుతు తానని బెదిరించి వారితేలుకాలుకున్న మూరుమోట్లు పదిరూపాయలిచ్చి బలాత్కారముగా తక్కువిచ్చి పోయినాడట- నీతిజ్ఞానందుచేత ఆతనిని పరిక్షించే పిలిచిన్నట్లనబడ్డాడు.

అత్యవసరమైన టపాల ఆదరణేయు ఏర్పాటు

కిరాంద్రాబాదు, ఖైరతాబాదు, జాంబీ, హైదరాబాదు నదర్ టపాఖాలాలనుండి అత్యవసరగా పంపవలసినవలయు ప్రతి జాబుమీద సాధారణస్టాంపుతో మరొకటిదాం టిక్కెట్లు అంటించి. టపాఖాలనుండి అత్యవసరమైనవి అనేమాటలుగల చిట్టలను సంపాదించి అంటించి జేసికన్ పంపించేమాటుటకోసమై ఆఫీసు శాఖాధికారులనుగానేసినారు. ఇట్టిజాబులు ప్రొద్దుటఒకం. లనుండి సాయంత్రాలను ౬గం.అవరకు పంపిన స్టేట్సుటపాలు చేయబడినవి.

అర్యప్రతినిధి సభ

హైదరాబాదుసంస్థానపు అర్యప్రతినిధి సభ వారు సెప్టెంబరుపదవ తేదీ ఆదివారమునకు సమీపేశపై పాలెయిగా, జాగీరులలో తమప్రభావము పాలించుటానుటకును, నవరాయలేగింపుజీవుపుతో నటుటకునగ ఆటంకములను గలిగించి ఆలోచించి నట్లు తెలియచున్నది.

-(దక్కన్ క్రానికల్)

ప్రధాన మంత్రిగారి గౌరవార్థము

ఆదారాబాదుతేదీరాత్రి పాలార్జునగారు ప్రధానమంత్రిగారి గౌరవార్థభోజనమునిచ్చినారి. వారికి రజాఅలీగారు, పరి మహబూబ్‌జంగుభాగ్యగారునుకూడ పోయియుండిరి

విద్యోత్తేజగా (ప్రారంభమగు చున్నందున దేశహితమునుగోరు పౌరందరును తమతమ అభిప్రాయములను స్పష్టముగా తెలిపి సాధక బాధకములను ప్రభుత్వము వారికి నివేదించవలెనని కోరుచున్నాము.

క్రొత్తపరిశ్రమల కంపెనీకి ప్రభువుగారిఆమోదము

మ. ఘ. క. నిజాంప్రభుత్వప్రకటనద్వారా వారి చిరకాలకోరిక ఫలించినదనుగా తెలియచున్నది.

ఇప్పుడుయున్నదుమనకు అవసరమగు ఏవిధమగు లను హైదరాబాదు రాష్ట్రములో ఉత్పాదనచేయదమ్మనో వాటిలిచ్చుట ఉత్పాదనచేయించి ప్రజలవారియందలి ప్రభుత్వమువారికి అవసరములకై అమ్మవీర్పాట్లనేయించుటకై ప్రభుత్వమువారికి పరిశ్రమశాఖ (కుటీరపరిశ్రమశాఖ) నియమిస్తైనపరిశ్రమకర్తృత్వ చేయుచున్నారు. అధికారి "ఈ పరిశ్రమ (క్రొత్తకంపెనీ) అనబడుచుభవిష్యత్తులో ఎంతో ఉపకారకర్తగా హైదరాబాదువారికి కొరకు వారి గ్రామీణప్రజలతోనే పరిశ్రమలకు (ప్రారంభించుటకుకావిడ్డ ముగ్గురేవారిని పిలిచి. అందుకు కిరాంద్రాబాదులో ఒక పారిశ్రామికమందిరమునిర్మాణ జరగగా, అతనికంటగుల కేవిధపరిశ్రమప్రకారాలను (ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించి, కొన్నిమాత్రము నూరించిరి- అనుగుణ్యకాపారిశ్రామికమను పన్నుగింపచేయకూడ ఆప్రకారాలు మ-ళ-ం-ప (ప్రభువుగారిని కొందమనుకొన్నదనుకొనుటకు. ఇట్లుగాప్రకారాలు (ప్రభువుగారు ఆమోదముకొనుచున్నారు.

ఈప్రకారాలు (ప్రకారము "హైదరాబాదు కంపెనీలకాపాడు"మనుకనుపరిచి ఒక సెద్దకరంగిన స్థాపించుటమను రకాలు తమపరిశ్రమలు (గంధకాష్ఠమను, దానిపిచేటప్పుడు బట్టిపదార్థములు) గాజు సామానులు, గ్లాసులోగాజుమరియుపార్కు-కేసీకోమ్ము నుగలదికంపెనీలే కరువుచేయించుటయను.

తరువాతనీయెక్కడ మూలధనములు పనకు ధనమునకు నిర్ణీతముకాక బాటాలన్నియుయూర్జిగా పనిచేసికార్యత్వ మిగిలినపనగను మూలధనమును (ప్రభుత్వమువారు పంపకర్తనుగాకి గ్రామలక్ష్మలు పుణ్య ౫౦౦౦ అంతమగుపనులు పదను ౫౦౦౦ పదను ౫౦౦౦ ఇచ్చినదగు. తరువాతనీ తమపెట్టుబడులను గాక వేరేకర్తృత్వమను తయారుచేయుటకోసమేగా, మంచిగా (ప్రభుత్వమువారి అనుమతిలోనుడుట విధివిధానంచేసుకుంటుకుంటుంటే అవసరమగుకాలు (పారంభించుట (ప్రభుత్వమువారికు, తన పరిశ్రమలందు (ప్రభుత్వమువారు పెట్టుబడిపెట్టి డబ్బుకు వస్తుమేకలుండుటంటుట అవసరమగుకాలు, యుద్ధానంతరమగు గంధిపిడ్డలకు ఇవిపరిశ్రమలకు మరికేవి స్థాపించుటకు అనుమతియివుగ నుండుటకు (ప్రభుత్వమువారు ఒప్పుకొన్నారు.

ఇప్పుడు దీనికి కావలసిన యంత్రశామాగ్రిని అమెరికాలో లేదనుచేయుటకై (ప్రభుత్వాధికారులలోని ఒకఅధికారి (ప్రభుత్వమువారు పంపుమన్నారు-ఇతని (ప్రయాణానుబంధమలో అయ్యే ఖర్చులలో సగము కంపెనీవారే ఇచ్చుటగుదురు. తమఅధికారి పరిశ్రమలశాఖ పంత్రిగారి సలహాదారుని దక్షిణాసరోపమను ఏర్పాటుచేసి ఇతరప్రభుత్వశాఖ లన్నిటియందు అత్యావసరమైనవిలను కొనుటేర్పుటకు అందుబాటులో నుండగలదు,

కంపెనీవారి వ్యవహారములు అయిన పంపుమను పంపు పనమునుంచి (ప్రభుత్వపరిధిలో యుండ గలదు. ఖాజాబహదూర్ అహమ్మద్ అలావుద్దీన్‌గారు మేనేజింగుపనిచుంటున్నారు నుండును. కర్మాగారమునకు తగినమేనేజింగుపనిచుంటుకుండుదును!

మైసూరు దసరా ఉత్సవములకు

చౌకరిటర్న్ టికెట్లు

19వ సెప్టెంబరు 41 నుండి 30వ సెప్టెంబరు 41 వరకు కొందరోజులలోగా పదవ 1, 2, 3 తరగతులకు చౌకరిటర్నుప్రయాణపుటిక్కెట్లు, మైసూరువరకు, హైదరాబాదు ఎం. జి. పరి యు కిరాంద్రాబాదునుండి (దోనాదాలం, హిందుపూరులవిమానగా) తిరిగివచ్చుదానికిరుపుడిగా చార్జీలలో అవసరమగుచార్జీలలోబాగా ఇవ్వబడును.

	మైసూరు రావుపోవుచార్జీలు								
	1వ తరగతి.			2వ తరగతి.			3వ తరగతి.		
	రూ.	అ.	పై.	రూ.	అ.	పై.	రూ.	అ.	పై.
కిరాంద్రాబాదు ...	106	14	0	44	3	0	14	11	0
హైదరాబాదుఎం. జి.	104	13	0	43	10	0	14	9	0

15వ అక్టోబరు 1941 తేదిరాత్రి 10 గంటలలోగా (ప్రయాణముపూర్తిచేసికొని తిరిగివచ్చుట కుమాత్రమే తేలియు. ఏపరిస్థితులలోగూడ ఈటికెట్లుదలుపు వాడనుచేయబడును.

ఇతరవివరములకు,

హైదరాబాదు స్టేషన్‌మాస్టరు లేక ఛీఫ్‌కమర్షియల్ మేనేజరు.

హెచ్. ఇ. హెచ్. ది నిజాం స్టేట్‌రైల్వే,

కిరాంద్రాబాదు.

హాళోపలఅధ్యక్షునిఅరెస్టు

ఇటీవల తెలుగునందిమిదవదైన మహాకోపల కాంగ్రెసుఅధ్యక్షుడు శ్రీరుగుబాబాగారిని కిరీ సగాను విలాసూర్యకుకార్యదర్శిగాను పాల్గొంటు గగనతేలి అక్కడఅరెస్టుచేయబడెను.

వారెస్సు జిల్లాకాంగ్రెసునియంతకుశిక్ష. ఆగస్టు ౨౪ తేదీన అరెస్టుచేయబడిన కొడాలిజిల్లా పత్యాగ్రహకమిటీవియంత శ్రీరాజు పత్రలంగారికి పెట్టంబరు ౧౨వ తేదీ కొలంకిక్ రూపం జాగ్రత్తా ప్రత్యామ్నాయంగాను కొలంకిక్ విధింపబడెను. అదేరోజు అరెస్టుచేయబడ్డ ఆరీసుగుమస్తాలు చదలేశేయబడిరి.

ఆంధ్రగారిచే మొట్టమొదటి కాంగ్రెసు మిటీఅధ్యక్షురాలి నియామకం

జాగరూరాష్ట్ర కాంగ్రెసుమిటీ అధ్యక్షులుగా శ్రీమతిసౌర్యతీలాయిని మహాశ్వాంధ్రగారు నియమించినట్లు సమ్మతముగా తెలుస్తు వి. ఇట్టిఉన్నతపదవి అభించిన స్త్రీలలో యీమే మొట్టమొదటిది-

త్రివాండ్ర జెయిలునుంచి ఉగురు త్యాగధనుల విడుదల

ఎట్టాపాడ జెయిలునుంచి పెప్టెంబరు ౧౨వ తేదీ రాత్రి మరికొందరు సత్యాగ్రహులు శిక్షాకాలం తీరినతరువాత విడుదలయినారు-

కూనూరునత్యాగ్రహిఅరెస్టు

కొన్నాళ్లుక్రింటట కూనూరుసత్యాగ్రహి సుబ్రహ్మణ్యాచార్ యుద్ధప్రకటనా కేసుకలిగి కాంగ్రెసుతీర్పుల జిల్లాప్రచారం చేయుచుండినందువల్ల పెప్టంబరు ౧౧ వ తేదిసాయంకాలం వారిని అరెస్టుచేసిరి-

ఇద్దరుకాంగ్రెసునాయకుల అరెస్టులు

పంచయుక్త రాష్ట్ర కాంగ్రెసుమిటీఅధ్యక్షుడు యస్. కె. పాలివాల్, ఆగ్రాజిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీకార్యదర్శి అల్వర్ సింగు నిర్బంధగారణమ ఇండియారక్షణనియమాలక్రింద అరెస్టుచేసిరి,

యుద్ధసన్నాహ ప్రదర్శనములు

కరాచీ, పెప్టెంబరు౧౧

కరాచీ పౌరులు హిందూలు విద్యార్థులు గాంధిగారికి క్రానికలేలో హిందూఅధికారులు దౌర్జాటాలేసిన ప్రదర్శనములలో విద్యార్థులు పాల్గొనుట కర్తవ్యమేనా అనుగగా, యుద్ధ సన్నాహములకు వ్యతిరేకముగాను హిందూలు అధికారులు దౌర్జాటాలేసి నాటప్రదర్శనాల లో పాల్గొనుటకు విద్యార్థులకు సంకేతమాత్రం కార్యకరేదని నాయకులాయిరి.

డక్కాలో విద్యార్థుల సమ్మె

డక్కాసగరంలోనుండే వివిధవిద్యాసంస్థల విద్యార్థులు జరగబోవు ఇంటర్మీడియేటుకళాశాల విద్యార్థులపట్ల పాటింపుచూపిరోరకు తీవ్రతరంగ సమ్మెచేసిరి వారాయణగంజిలోనుండే కొన్ని సంస్థల విద్యార్థులుకూడా సమ్మెచేసినట్లు తెలుస్తున్నది. తీవ్రతరమయినదిగల ఆ సమ్మెఖండిస్తూ డేటుకళాశాల పాలకవర్గమువారి ఆకస్మికసమావేశంలో (ప్రిన్సిపాల్ శ్రీకేంద్రనాథగోష్ గారు సమ్మెతగలంబంధించిన చర్యలనుగురించి యీవిధంగా తెలిపిరి- "విద్యుత్ కళాశాలఆవరణలో విద్యార్థులు పోలీసువారితోట్టిశారని నగరమంతట దుష్ప్రచారముతో వ్యాపింపజేస్తున్నప్రచారంలో యెట్టిసత్యమునుకలదేదు. కళాశాలఆవరణలో అట్టిపని యెదీజరుగలేదు"

బ్రోచి మిల్లులలో సమ్మె

అహమ్మదాబాదు, పెప్టెంబరు౧౩; ఇక్కడ దుస్తులమిల్లుల కార్మికులసంఘంవారికి మిల్లులఅధికారులమధ్య యుద్ధధర్మాలమీమాంసలో సమాధానచర్యలు విఫలమైనట్లు తెలిపినది. కనుక బ్రోచిలోనుండే రెండుమిల్లులలోని కరంసుమారు కార్మికులు క్వరలో సమ్మెకట్టెదరని తెలుస్తున్నది-

వసంతకుసుమాకరం

మధుమేహము (Diabetes)

అతిమూత్రము, రాచకురుపులు మొదలగు సకలమహావ్యాధులకు దివ్యౌషధము.

తులం కేజారు రు. 20/-

వేంకటేశ్వరఆయుర్వేదనిలయము

చింతలూరు.

బ్రాంచి: సికింద్రాబాద్.6 26.కింగ్స్‌వే

ఆక్షన్ నోటీసు.

ది. ౨౨ సెప్టెంబరు ౧౯౪౧ సం॥ వరియగు వృషనామ సం॥ ఆశ్వయుజ శు॥ ౧ సోమవారం రోజున జగత్ప్రఖ్యాతిగన్న "ఆయుర్వేదిక్ మెడికల్ హాల్" యజమానులగు పొన్నపండ లక్ష్మణస్వామి, పొన్నపండ వెంకటరెడ్డి, కోరంగి. తూర్పుగోదావరి జిల్లావారి సుమారు 50 రకముల పేటెంటుఔషధముల (వసంతకుసుమాకరము, పూర్ణచంద్రోదయము, నారికాభరణము, సువర్ణసూర్యావర్తి, సిద్ధమకరధ్వజం, మృత్యువుభళ్ళము, మొదలగునవి) పబ్లిక్ ఆక్షన్ యీక్రింద కనపరచినవారి దుకాణములో 3 ఘంటలనుండి ఆక్షన్ వేయబడును. వైద్యులుగాని. యితరులుగాని కొనుటకిది మంచిసమయము అలసించిన ఆశాభంగమగును.

మందులు చూడగోరువారు యీక్రింద కనపరచినఅడ్రసు దుకాణములో ఉదయం ౧౦ ఘంటలు మొదలు సాయంత్రం ౫ ఘంటల వరకు చూడవచ్చును.

ఆక్షన్‌లో తీసుకున్న తక్షణమే రూపాయాలు చెల్లించవలెను- విక్రయ రూపాయలు కంపినీలు.

శ్రీరామా బుక్ డిపో,

4000, మార్కెటువీధి, సికింద్రాబాద్.

నీవు యీరోజు మెక్లీన్‌తో పండ్లు తోమినావా?

ఆ! తోమినానండి!!

మక్కళములకలే తెల్లనిపండ్లు, ఆరోగ్యకరమగు చిగుళ్లు, పరిశుభ్రతగల నోరు మెక్లీన్ ఉపయోగించినవారే గల్గుదు. క్వరలో మరకలు తొలగించి పండ్లను తెల్లగా మెరయునట్లుచేయుటకు ఉపయోగములోనూడ చాలా మితముగా కర్చగును.

హైదరాబాదు బజారు ధరలు

తేది ౯-౧౨-౧౯౦ ౩ ఫ.

పల్లా ౧౩ ౧౨-౦ పేర్లతూకము

ధరలన్నీ హాలీలే.

వివరము	పల్లా	ధర రూ	అ	పై
కిచిడీపాంబ్లు	౨౩	నుండి	౨౪౪	
వంబుట్టు	౨౩	౦	౦	
శిర్డీబోగాలు	౨౨	౨	౧	
రాంపాసాగ్లు లేవు	౨౧	౧	౦	
బాదర్రాం	౨౧	౪	౦	కొత్తది
,,	౨౩	౦	౦	పాతది
అర్కాటి	౨౧	౦	౦	కొత్తది
,,	౨౨	౦	౦	పాతది
కోహామణి	౨౦	నుండి	౨౦౦	వరకు
బుడుమలు	౧౮	౪	౦	
కోవరి	౨౦	౦	౦	౧౮౮౦౦ వరకు
గోధుమలు				
సర్బతి	౨౨	౯	౦	
బట్టి	౨౩	౦	౦	౧౯ వరకు
లక్కీ	౨౦	౦	౦	
పోటిమో	౧౯	౦	౦	
ఎర్రగోధుమలు	౧౮	౪	౦	
జొన్నలు				
తెల్ల జొన్నలు	౧౨	నుండి	౧౧	వరకు
పచ్చజొన్నలు	౧౧	౧	౦	
మడిక్టు జొన్నలు	౧౦౪	౧౧	౦	
పెసలు	౧౩౪౨	వరకు	౧౧౨౦	చేశే
కందులు యెర్రవి	౧౦	౪౪	౦	
మినుములు	౧౨	౧	౦	
అలసలు	౧౫	౯	౦	
పప్పులు				
పెసర పప్పు	౨౩	౦	౦	
కంది ,,	౧౩	౯	౦	
పిరిపెసర ,,	౨౧	౨౨	౯	
అలస ,,	౧౮	౧	౦	
మినప ,,	౨౧	౦	౦	
పెసర ,,	౨౦	౦	౦	
శెనగలు	౧౬	నుండి	౧౫	వరకు
ఉప్పు	౧౨	౧౧	౯	౦
పల్లిగడ్డ	౧౬	నుండి	౧౨	వరకు
పసుపు నుండిది		౧౦	నుండి	౨౨ వరకు

వివరము				
చక్కెర మంబుమ [కం పేర్లు]				
బూరా	,,	,,	౧౫	౦ ౦
లాంగాయి	,,	,,	౧౩	౧౪ ౦
మద్రాసు	,,	,,	౧౩	౧౫ ౦
నిజామాబాదు	,,	,,	౧౩	౧౨ ౦
ఎర్రచక్కెర	,,	పల్లా	౧౩,	నుండి ౧౫ వరకు
దర్బచక్కెర	,,	కం పే.	౧౬	౧౨ ౦
ఎల్లిగడ్డ మణుమ		౧౨ పే.	౪	౧౨ ౦
అల్లం ,,			౪	౧౨ ౦
మణుమ		౧౨ పే		
కొబ్బెరమూకా	,,		౪	౨ ౦
కమలమూకా	,,		౫	౦ ౦
నువ్వులమూకా	,,		౪	౨ ౦
శేరుపెసలమూకా	,,		౪	౦ ౦
కిరోసిన్ (గ్యాస్) ,,డబ్బా		౧౫	౪	౧౨-౦
పెయ్యి మణుమ కం పేర్లు				
బిదరు పెయ్యి	,,		౫౦	౦ ౦
తేలంగాణా	,,		౪౫	౦ ౦
వనపర్తి డబ్బా		౧౫		౧౨ ౨
బంగారు తుల		౫౦		౨ ౦
కొండి		౧౦౦	తు	౫౧ ౪
,, తు			౦	౧౧ ౬
పదరక్క		౧౬	పాలి	రూ. ౩౩ ౨ ౦
మూకరం				
పాలికి కల్లాన్లు				౧౬ ౫ ౬
కల్లాదకు పాలీలు				౧౬ ౩ ౬
ఆదమాలు బస్తా				౧౧ ౪ ౦
శేరుపెసర ,,				౨ ౪ ౦
బుడ్డలు పల్లా				౨ ౪ ౦
పప్పు ,,				౧౨ ౦ ౦

గమనిక:-

ధరలు వీలైనంతవరకు సరియైనవిగా తెలుపుచుండుము. అయినను ఏమైన పొరపాట్లుండిన దానికి పత్రికవారు బాధ్యులుకారాదు.

ENO'S FRUIT SALT

పక్షవాతం, మూతివంకరపోవుట, మాటరాకుండుట.

కాళ్లుచేతులు పడిపోవుట

యిది 8 రోజులలో గుణముచూపించి గ్యారంటీగా కుదిర్చినపిమ్మటనే కట్నం పుచ్చుకోబడును. ముందుగా పుచ్చుకొనము. శ్లోకములు మంత్రప్రయోగములు, దైవ్యములు. పిశాచములు, మహాకాళీమంత్ర ఉపసనచేకుదుర్చబడును. డాక్టర్ రత్నం అందువన్నుమహాకాళీ మంత్రోపాసకులు, 252 బి. మలకపేట - హైదరాబాదు

అనావృష్టిబాధలు

ఇంకనుదోపిళ్లు

ఆంధ్రవిస్తీర్ణల్లు తెలంగాణాలోరైతులు, పశువులపరంగువున్న బాధలనుగురించి మాకింకను మొర లుపెట్టుచున్నవి నల్లగొండజిల్లా ఆంధ్రజనపదసమావారికి అక్కడ్డాయంధరితాలూకాలలో ఆకేశగ్రామములనుండి తమబాధలనివేదనలు నివేదికలు వచ్చినవి. వాటినుండిఇవుడు నల్లగొండతాలూకాలోని చిత్తలూరుగ్రామములోకి పరిస్థితులను గురించినవివేదిక మాపత్రికకుబంపితిమి. చిత్తలూరువలె తమ మాసాపతిపెంబడి మరియుదాగిశిపమాపులోనుండి మనిమద్దె, గంజాలు, తుడిమిండి, దంగపర్తి, ఇటుక్యాల్ పహాడ్, గౌరవరం, మాధవరం, ఆకవరం, అన్నారం మున్నగుగ్రామాలక్షామ ఇదేవిధముగనున్నట్టు వెల్పబడినది—

చిత్తలూరులో మాసాపతినుండి ప్రకరాలువలుతీసి ఆబిడితోపరిశీలనచేసినదరు. కాలువలలోనీరు అరంగళ్లములాలుతుండుటవలమాత్ర మాదంగళ్లములాలోకి పాతారణంగానుండును. దానికోరోజుగావర్షసమృద్ధిఉండినప్పుడు పైనుండి ఒకవిధముగాపైరుగుచుండును— కాని ఈపారిసంవత్సరాదిలో రెండుసంగళ్లములాలుతుడిరేయుండెనువర్షములుకేరబోలేయు. అందువల్ల ఆన్నికిత్తలున్నిపాట్లుపెట్టుకొన్నిసెంబట్టుధూమములాలో నాట్లుపెట్టినారు—కనిమాత్ర ఎండుట సంభవించుచున్నది—రోగములు కూడ కొంతతగిలిపినాడైనది—బావులక్రింద్రధూమములనివేయంలో బావులలోని పూడికలుతీయించినను పరిపాటుపనిరానందున కొంతకాలంతర్ధూమమాత్రమేనాట్లుపెట్టబడెను— అట్లుఎండిపోయినవి, చేయబడినకొద్దిపరికిటికొరకలనయెండిపోవుచు వినర్యాసమైన గాలివల్ల తాలుపోయి యాపాయాలో రెండజాలునుండినాట్ల జాలమట్టుకుమాత్రమేగ ఫలించినది— అదికూలివ్యయమునకుసరిపోవును ఇదంతయు ఆలోచించవలసినదగును—

ఖరీఫ్‌పైన్లు రేగడిధూమములలో వర్షమునరిగాక జాకెసుకొరకి ఎండకుగాలికి పూర్తిగానశించినది. ఇకమీదువర్షంయరిగినినఫలించవు. మేకజొన్నదొరకదు. ఎర్రమబ్బుధూమములలో మాపాయాకి పొరలపరంగువనచ్చుపర్వ గామున్నవి—పుబ్బకార్తిలో నాప్పుపర్షంఉండినకేగాని కొద్దిగానైనకళవుండదు.

కృషి పశువులపోషకై ౧౧౫నుండి మూర్యాసేట, మహబూబాబాదు తాలూకాలలోని గ్రామములలో రూంగరికెరుందుపూలుచొప్పున పరిగెడ్డికొనుచున్నారు—అదికూడ అయిపోవచ్చినది— పిడిగొడ్లను చాలవరకు జనగామ, మహబూబాబాదు తాలూకాలలోని గ్రామములకు తోలుకొనిపోయినారు.

రైతులలో ఆశేషులవర్గ తమకమతిండి, తీరగాంధ్రగ్రామము మొదలయినఖర్చులను ఏకూలరంగల్లూ మొదలయినవి లేకుండా అయిపోయవి. అసిఫాబాదు జిల్లా పరిస్థితులు

ఆసిఫాబాదుజిల్లాలో రైతులు రెండుసెలలు ఆంధ్రకనపనికరత్వాత వర్షమలుపడినను, వాటి వెంట కీటకములుపడినవి (పత్తి పెంట్కు—కొన్ని సుమన్నగుపైనులు రూపాయిలోగనిపలజాలువరకు వరంచినట్లు మాదిలేఖిత్రవినినాడు. కొందరురైతులు వ్యవసాయళాళ దారోగ్గాగారివద్దపపోయి కొన్ని ధనముగగా అట్టిపిడియాలేదని చెప్పినారట.

చారీదాయలు బంగరాయి వసూర్యలో చాలకాఠిన్యము చూపుచున్నారట,

జొన్న మున్నగుధాన్యమును ఇతరగ్రామములకు పంపకూడదనియు, ఇతర గ్రామములనుండి రేకావలియు౨—౧౨—౧౩౫౦ ఫ—నాడు చాటింపుచేయించబడినది.

వరంగల్లు

వరంగల్లులో తాలూకాగారు నాడు మార్కెటు వరకు చిత్యమును ఇంకకొంచెమెక్కువ ఆమ్మరాదనిఒకనియమమును ఏర్పాటుచేసినట్లు (దక్కన్ క్రానికిల్) పత్రికలో చెల్పబడినది.

గొవ్వుల జాగీరు

ఇక్కడ వర్షములొచ్చి ౧౦౦౦మంది రైతులకు ఆన్నదానముచేసి జీవనములనోసు, మకీనుల లోను ప్రాత్రలను జరిపించినట్లును (దక్కన్ క్రానికిల్)లో వార్తలవలను పైనుటలెండిపోయినవి—మేత. ధాన్యము చాలవరకూడ ఉన్నదట—కొందరు పనులకొరకై బ్రిటిష్‌ఇండియాకువెళ్లిపోవడ జాలమున్నారట— రాయచూరులో పెట్టెంబరు ౨౨నేదికిమందు జాలనుండి కొద్దికొద్దిగ వర్షములుపడినవట.

కరువుదోపిడి

రామాపురము, ౩—౧ ౨—౧౩౫౦ ఫ—

(ఒకవిలేఖరి)

ఈగ్రామము తాలి పరంగల్‌లోనేకలదు. ఇచ్చటపశ్రాలయుగ వర్షములుపరిడనందున పుచారుపైరులు జాలవస్తవైనవి. బావులక్రింద స్వల్పముగానరిపైరులు సేద్యముచేసినారు. కూలిచేసికొని జీవించువారికి కూలిపనులు పరిగాలభించుటలేదు—అందువలే పిల్లలజులు మరియు కార్మికులకు ఆకలి మంటలచే అలమటిస్తుంటిపోవుచున్నారు. కాలము సమృద్ధిగాఅయినచో చేతిపిండపనులుండి కూలివారికిఆట్టుపిడెడిన రైతులు ధాన్యమును పెచ్చుగానో, అప్పుగానోఇచ్చెదివారు. కాలపరిస్థితుల చే రైతులు ఇతరులకు ఇచ్చునట్టిస్థితిలోలేరు—

ఆయిన ప్రతిరైతు తమయొద్దనున్న తీరగాంధ్లను, మరియు తెగచేయుమాదిగాంధ్లను మూడు జాలున మాపమలతీతమ పొచ్చుగాఇచ్చివారు మరియు కొంతధాన్యమును అప్పుగాపరిమితిచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. కూలిచాంధ్లపరిపు యాంతీ తమచేయుపనికి మరియు తెగచేయువారికి ఆహారవిషయమై ఇబ్బందులేమియులేరుండెను. ఆయిన పప్పుటికి ౧౫.౫ అణాలా ౩౦ ఫ. మంగళవారం రాత్రి ౧౬—౯ సమయమున తెగచేయుమాదిగను అందరును మరికొందరి రైతులతీతగాంధ్లకులకి జాదాపు ౩౦ మంది రైతులపడిపైనిలు లూటీచేయుప్రారంభించిరి— ఈసంగతి తెలిసి గ్రామము నందిరైతులుబెళ్ళి వాంధ్లనుపట్టుకొనప్రయత్నము చేసి ఒక ౯ మందిమట్టుకు పట్టుకోలిగిరి— తక్కినవాంధ్లుమాటలతో పరా పారిపోయిరి— పట్టుబడినవాంధ్లు పారిపోయినవాంధ్లలో ౩౪ మ్మలను చెప్పినారు— తెల్లవారితర్వాత మరి ౧౨మంది దొరికినారు— యీవిషయమును ఇచ్చటికి మాదుపోలీస్‌దొరవుమనన్న అమీనుకు చేరిక తెలియజేయడమైనది— అమీనుసాహెబుగారువచ్చి పరిచారనుచేసి మాటలను మన్నుమలను ఆమీనుకు చేరికిసిపోలిపోయినారు— అచ్చట జమాసరకుపైన అందరినిపిదుదలచేసినారు— ముందు యేవిధమగు చర్యనుతీసికొందురో తెలియుటలేదు. యీరోపిడి యందు పనిలేనికొలిపాలు యేమాత్రముపాల్గొనలేదు— యీపనిచేసినవారు పలుపోట్ల దోపిడ్లు జరుగుచున్నవి వనమను చేసిన యేమిచేయుదురనిన ధీనా పెంటుచేసినట్లు తెలియుచున్నది— మందుపంపెట్టినసంఘటనలుజరగనున్నవో జైదాబాద్‌కోట్లున్నలో తెలియును—

పనులులేని కార్మికులవిషయమై దయామయులగు ప్రభుత్వమువారు పనులకల్పించిన యీకష్టములుమారుమనగను. ఇచ్చటమందిపోళ్లభాని ఒకటి కూడనర్కాబారిచే దేరోబాటుచేసికేలేదు—ఇచ్చటలోగళ్ళండు అదాయము రు— ౦౦౨ కలదు.

మంచిఫలితములకు

సింహముహార్కు

పైంటుసామానులుఉపయోగించుచు

పేవిడి లేక పసుపురంగు

(అన్ని రంగులలోను పౌనుపేకట్లలో దొరుకును.)

శ్రేష్ఠమైన డబిల్ బాయిల్డ్

అవిశెనూనె

మరియు

పాలిషులు, వార్నిషులు, ఫినైలు

దొరకును.

నరసమైనధరలు.

అన్నిపైంటుదుకాణములలోదొరకును.

తయారుదార్లు, విక్రయదార్లు:—

ది హైదరాబాద్,

ఆయిల్ అండ్,

పైంట్ కంపెనీ

బి. ౩౩-౩ పబ్లిక్ గార్డెన్‌రోడ్

హైదరాబాదు (దక్కన్)

(ఖాతా అండ్ సన్సు)

జి. రఘునాథ్ మల్

బ్యాంకర్

ఆదిత్‌రోడు, హైదరాబాదు—దక్కన్—

అన్నిరకముల బ్యాంకు వ్యవహారములు సరసమగు వడ్డీతులలో జరుపబడును.

(బ్రాంచీలు:—

శేమున్నిస్సా బేగం సికింద్రాబాదు.

బత్తర్ ఘట్టి హైదరాబాదు.

సాధన ఔషధాలయము

డక్కా, బెంగాలు

బ్రాంచి:- 17 A బ్రాడ్వే, మద్రాస్

వైద్యనలహా, కేటలాగు ఉచితము.

శుక్రసంజీవన్:—నపుంసకత్వమును, నరముల బలహీనత, సంభోగ మధ్యలోను పోగొట్టి అధికసంభోగేచ్ఛ తీరని శుక్రవృద్ధి, శరీర శాంతి, నరముల పటుత్వమును పెంపొందించి మిక్కిలి జీవితోత్సాహము కలుగజేయును. 1/4 శేరు. రూ 4. 1 శేరు రూ 16.

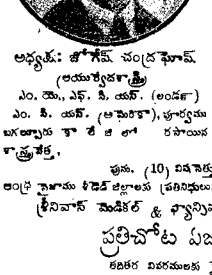

అధ్యక్షుడు: శ్రీ గోపీ చంద్ర ఘోష్

(ఆయుర్వేదశాస్త్రి)

ఎం. యు., ఎఫ్. పి. యస్. (లండన్)

ఎం. పి. యస్. (అమెరికా), పూర్వము బరంబ్రాదు కాలేజి లో రసాయన శాస్త్రవేత్త.

శారీరబాధిసరస

(Regd) పీపా 1-8 రు 0—12—0

(1) రీతిగను (పైత్యకఫ్రిని) పక్షమునగా నవచునట్లు చేయును (2) ఆకలిదమను పాలిట్రోల్ మిక్కిలి ఆకలిని కలిగించి వికేచనము పాపీగా కలుగజేయును. (3) అరకాళ్లు అరచేతులు, గండెమంటలు తగ్గును (4) సమస్త పామోదవ్యాధులను నివారించును. (5) గజరియావ్యాధి, బావినుండి కల్లు సమస్త మూత్రస్రవ వ్యాధులను నివారించును (6) తిమ్మెర్లు, పక్షవాతము, వాతశీతపులు, కీళ్లు కొప్పులను పటాపంచలు చేయును (7) స్త్రీల పసర వ్యాధులను పెంటనే తగ్గించును. (8) శుక్రమును గట్టిపరచి, శుక్రస్థలనము పరిచట్టును, (9) మలేరియా పుగనల నంపట్టును, (10) విషపెత్తునను విరచి రక్తశుద్ధి రక్త వృద్ధి చేయును.

ఆంధ్ర జిలాము కీడెడ్ జిల్లాలకు (పతినిధులు:—

శ్రీనివాస్ మెడికల్ & ఫ్యానిమార్టు రేపల్లి, గుంటూరుజిల్లా.

ప్రతిచోట ఏజంట్లుకావలెను

కదిలర వివరములకు పై ఎడ్రసుకు వ్రాయుడు.

స్టేట్‌లోని సబ్ ఏజంట్లు

మెస్సర్సు బి. సుబ్బారావు No 3408, కింగ్స్‌వే, సికింద్రాబాదు

,, ఎక్. శేఖరి, వరంగల్

,, బి. రామకృష్ణయ్య అండ సన్స్, ఖమ్మంపెట్టు

డా॥ వి. రామగోవిందరం అండసన్సు మధిర

మెసర్సు. జి. యస్. మెడికల్ స్టోర్సు, బాంబేడ్

,, సయద్‌మహమ్మద్ అండ్ సన్సు, మహాబూబ్‌నగర్

ఎక్. పన్నాలాలయ్యపెట్టి అండ్ సన్సు, వనపర్తి

కె. యస్. వరదాచారి గారు, జనరల్ మర్చెంటు గద్వాల సంస్థాన్

దేవతా దత్తమగు 4 ఔషధములను

ఉచితముగా పొందండి.

1. ఉబ్బసమునకుమందు:- ౧౦ ఏండ్లుగా చిత్రకూట్ ప్రసిద్ధిగలది. దీని ప్రభావము దేశము నాలుగుమూలల పరిచయమైనది, చిత్రకుట్ సేవాశ్రమములో శర దృతుపందలి పౌర్ణమినోజనను తదితరముఖ్యమగు పౌర్ణములయందును ఉచితముగా నుండు ఇవ్వబడును.
2. హృయజబ్బుకుమందు:- దేశములోని ప్రతిస్థలమునందును ఈరోగమును కుదుర్చుటయందుఅత్యద్భుతమైనది. సంవత్సరమంతయుఉచితముగామందివ్వబడును.
3. హిస్టీరియాకు తాయిత్తు:- బాధపడురోగి, తనుచేయు దయ్యపుచేష్టలను గోల్పోయి పూర్తిగా స్వస్థత పొందును. సంవత్సరమంతయును ఇవ్వబడును.
4. మూలమునకు తాయిత్తు:—మూలవులుకుచేతగాని అతీతముగ పనులుచేయును. సంవత్సరమంతయును తాయిత్తులు యివ్వబడును.

చిత్రకుట్‌కు రాతేకుండ యున్నరోగులు మందుకావలెనన్న పూజచేయుటకు ఈక్రింది చార్జీలు పంపవలెను.

ఉబ్బసమునకు రు. 1-13-3, తృయజబ్బుకు రు. 5-5-3, హిస్టీరియాకు రు. 1-5-3

మూలవ్యాధులకు రు 2-5-3 మీఅడ్రసును, పేరును, తండ్రిపేరును నోటీసుతో సహపంపవలెను. ఉత్తర (ప్రత్యుత్తరములు హిందీలోగాని ఇంగ్లీషులోగాని జరుపవలెను.

ప్యామ్ ఆశ్రమం

పోస్టాఫీసు, చిత్రకుట్ బండా యు. పి,

దగ్గును పూర్తిగానయముచేసికొనుట

ట్రేడ్ మార్కు

జాండుపారి

కాఫో-కోడి-వాసక

కఫనిరసనుఔషధమునకుఅశక్తమనుకుంటిరా? మీరు ఈమందులుగలవు

1. త్వరలోదగ్గును నివారించును.
2. అత్యుత్కటమైన మరియు దీర్ఘకాలమునుండి ఉన్న రొమ్ముపడి శీఘ్రముగా పూర్తిగా నయమగుగలదు.
3. మరియు ఇతరఉపద్రవములు జబ్బులకు ఆశ్చర్యముగా పనిచేయును. ఈరోజేవాడండి!

జాండుఫార్మాస్యూటికల్స్, లిమిటెడ్ బొంబాయి.

నైజాంరాష్ట్రపు ఏజంట్లు

డి. జె. పారిఖ్ అండుకో, సికింద్రాబాదు.

విజయలక్ష్మి

జనరల్ ఎమ్యూరెన్సు కంపెనీ

లిమిటెడ్.

ప్రధానకార్యాలయము-పదరాసు.

నిజాంరాష్ట్రములో అన్నిప్రాంతములలో జిల్లా అర్గనైజర్లు, ఏజంట్లు కావలెను. వ్యాపారమునకుకొద్ది పూచీమాత్రమే. లాభకరమైన ప్రతిఫలము. వివరములకు

కె. వెంకయ్యచౌదరి,

చీఫ్ ఆర్గనైజరు, ఖమ్మంపెట్టు (N. S. R.)

శాంతి పథము

ఒక్కొక్క-పుణ్యమనుకు ఒక్కొక్క రకము "ఆచారవ్యవహారము"ం. ఉండును. సంప్రదాయపేర్చు-సనుమస్కార్చు-ఆచరి స్వీకృతిలేకుండుటు-ఇ౧ములో ఒకరువక్షిక్షితులూగరికిలగమ్యములు- వీరిలో సైకరగుణులవారు క్రిందివారిదిజాపరు-నాగి క్రిందనున్న వారిని సైవారికిచూచుచుండుదురు-మరియొ-సైవారిచందుకోరకోపోగా కాలమా-పుత్రకుణా క్రోసిశాపిచ్చి, "మూఢలోకిచ్చియేడ్చి గంధకోడ్చి వా?"నన్నట్లుగా ఈ పంచక్రియమారంతో కాలమాన అగంధయుచుకొరకుగ ఆత్మకార్యము- దోషపుట్టు, జనసమన్నట్లు భక్తిగలవక విదిగిపనుచున్నది-శాంతుడి ప్రపద్ధతిగాపైవా పొట్టుపోకిశాపుకోలేనిన మాపనకోటిదేయి, కొమ్ము జీవకకు బలియుచుండుచ శాంతుకక జ్ఞానమలేనిపశువులక్షిత్తి మరియుశోత్పన్న- మనవిగాలు(ప్రభుత్వమారాధిపట్టుట ఆతలంబిం చిన శాంతియత్నము మెచ్చుగొనదనిపిన. పొట్టు మొదటు శోధులేనివాటిసిలాంచి క్రమముగా నన్ని శైలలను కమళాంగ(ప్రసాదమును బహిమనవృద్ధియు గుటయు మెచ్చుగొలనగు ఉపాచారణము- ఇక ఆకలిమ.టలచేజాలు ఆశేషజనుల వారయనకలవీ యున్నది-(ప్రభుత్వమువారి కర్తకులకు సహకార మనిమిత్తము ౫౬౨౦౦౦౦౦; ధనమును మంజూ రీయిగిసారివినిచాను-(ప్రస్తుత కొమ్ముపీర్ణ (ప్రజేశ ముంకోమెత్తను తక్కువ కాగలను- అధమము జల్లాకోశక్కుచోప్పుకనవపడి) అని పత్రకము నాదినయాగ సైనంచోరా వ్యవహారాయకుంగ కన్ను సైన జేలంచేతూరినదని శెప్పుచున్నను- మొట్టటి ౧-౯.కరం గోలాంధపత్రికలలో, కొమ్ము నిర్మాణ నమేటలు!"అను శుభాకృత్యార్థాన్నలో చెలువడిన ట్లు "యోధపట్టాభూములలో వారు శిలవనరర మూలిక కెరువులు,కంటలు మున్నగు పశులు పెరి గోనవన్నువనియు, అందుకైన ఎత్న-కమ్యులు ధారాపీకోగనుడనియను పెంపిచ్చినయెడల ఏ యీరాలిప్రజలాయీరాలో, నిర్ధ్యంతరకుగ జీవన మనేజీలకు ఉపాశాధులందుగలంత)" ఈ సూచన కర్షకశాస్త్రపశుకు చేయుశాలివున్నదనిగా నన్నది, సైనెల్పిన సహకార (తకాపిధ్రవమును-ఈపని చేయుందనిన్నెచ్చినము- అపని చేయుంచిన నిచ్చెద మా"అనమిబంధనకు గుర్తేయుక ధనిక ఉద్యోగ వర్గములబిజా భూభాగమందు అందరికిని వారి వారికిపశుకుల వారంపావుతీయిగా (రక్షిమబుక్కు)- ల మీరాజమనున (గామస్థులేవ పెద్దమనమన్నలవల్ల న విచారించిఇచ్చిన ఈశాలకుణ బిందభూమ్యా ముంద౦దరికిసీఅంత లాభముకల్గినదనును- శేలము

కొత్త-అమిందతీయిం దరిద్రజాగారాయణులు కడు పుకకుక్కిత్తి చేయుచు నర్హయనులనివారిని వారిని సుఖమగా ఈకరుగుచు నరకనుమందే తరిందుటకు ధనికవర్గమను (ప్రభుత్వమువారును బాధ్యతవహించు పరలయును. ధనికలీలనుయనుమన సప్తపంథానాన. (తకూరా మా-వనవి శేషము (బభ్రు)ప్రాచ్యము జేవా లయము, వనప్రతిష్ఠ,పృతిక్యీశాకేమ మృతజ్ఞాత్మ ల్తులను గాంచినచో మరియే ఇతరమనుమను లందు పొందిన శిపుణులకుగ్రాం ద్వారజీర్ణకుమార పొందగలవనుటకు సందియములేదు-ఇదేధనికవర్గ ములో మార్వర్యుకోకరుకివారు, వారివారిబొ దా ర్యమనమనపరిలి సైకార్యములజరిపినన,-సామా న్యముగా, తమనుమనుమ- ధాన్యమునుదాచుకొ నిన ఇంకొనలబుమ్మనుమదుట్టుబుకకు లాంగాగా వారివారిచోటాదాకకు కటుబాఖభ్రుబులకు ధాన్యము మినహాయించుకొని మిగతాధాన్యము కొకరోట కు శేంద్రికరిం, రెండవపద్ధతి-ధాన్యము నిల్వఉన్న వారాలకద్దకుండి ప్రజ్ఞికి-౧౧౨౨౦౦౦ప్రపన వసూ లయికి,-మనరాష్ట్రమును ఎప్పుడును ఆకగా ఈ యాసుడుమనకు తాంబులో ఇంగటిఛోరకొమ్మను లు పంథదిపరుకు-ఫనుకుల విరిగిగా సహకారమునకే పిశోషిచయుట-(ఇదివరలో సహకారములు చేయుట దనిగాను)అభిగనసితికమను. ఇప్పుడట్టిసమయమా సన్న సైనది, సైకారమనుచ పెద్ద మొత్తములు పెద్దమొత్తములుగ వారికుండి కమాలబ్రగనుట యా న్న చాలకటకుణైనవనంగకి-ఆందుకొలోఇన్ని పద్ధతులు మూలించవచ్చునైనది-ఆధమము నూరుపుట్టు కు పదిపుట్టు రొప్పుకనైన కమాలు చేయుంచి జాతికొరకొట్టేట్టి దానిమీద అవధికొనులను, శ్రేష్ఠకాశిలాలుమ్మునవారిని మాస్తుకోతో లేక బిదుగనికో పెంపబ్రగనాయిమిచుకొని (గామ ములోని గ్రుడ్డి, కంటి ముసలివాళ్లకూ ఆకాధ్ర శ్రీలకు శిశువులకూ ఆహారోగ్యాదులన్నిటికి రో జువికోత్పాధ్యాయిని సమస్యోపశాకిత్తి రో జువికోత్పాధ్యాయిని దానిమీద అవధికొనులను, ప్రభుత్వమువారికి ఇంకనుఅవసరమైన ధనమును అత్యుపయోగకరములను సైన్యగ్రంథ నులనుగా అవు. శేల్లగుచిచేయు.

సుడ్డ, కరిమ్యా ఇప్పిక్షకోకమీ- చేయుచూ దుస్తోత్పాటుగాంచిన ఆపని ఉత్పాదనము గా కొనసాగగలదు. ఈసందర్భమున వర్తమాన వా ర్యమును ఎసమతిచేయుచ స్థానికపరమాణుపంచు కొనునట్లు (ప్రభుత్వమువారిచర్యతీయుకొనుట సం తసింపదగినదుండు. వర్తమాన భరణ హెచ్చు వ న్నదనుచేసుకో" ఆసాధారణ అధ్యాయం తీయవి ప్రయుపర్యాప్తకారి దృష్టిపథమనపరచిన్నట్లు తెలిపెడిని.భరలవిషయమున (ప్రభుత్వమువారి కం ట్రోలుచేయుటఅవసరము. ఈపుడ్యర భామ్యా మొ ట్టారద్దకి సంధ్యమువారు భాగ్యవుతిపోకొకానిని సెలంగిట్టి రు ౧౩ ఇ కర్షదిమ్యమా ౧ కీస్ట తొ న్నుల పేదజనుకొరకు అమ్మదుమన్నట్టుగ దాని వలన రోజాకి ౧౧-౨౩లంపస్టేటుగ ఇనుమన్నట్టుగ దానిని సిందాకేసుకొని భరించుచున్నట్టుగ [౩౨౧-౨-౯౧] ఆంధ్రదపత్రికలోనదనిపినాను. ఈసందర్భపు ఉదారతనుకోకోర్కి శ్రాపించిన త క్కు-వరేయుచునను-వర్తక సంఘములున్న ప్రతిశా పునను ఆసంఘములవారు సైనిధనమన దిపోవస్తా పించియు సంఘములులేనిచోటులవరుమను (ప్రతి పట్టిక, ౨ ౩ స్థానములలోనైనను (ప్రభుత్వమువారి భాగ్యమునుకొని దిపోలుస్తాపించియు తోడుపడి నకొర్కిలకోర్కెనరగుణుపడుగను. ఏతిల్లా కా లబాకొనబడి ముబ్బుపట్టుగాములబద్ధ పెద్దపెద్ద బం గ్లాలు గాని కొట్టుగాని—ఏయిక్కొ-పోటుపో పార్శిజట్టులు గానినిర్మించిన అపట్టణములకు దూరా మారుమూలగానున్న పల్లెలు పల్లెలుగానూ మార మ్మలుకలతేనెపుపులు కొంచ రైనవి ఆట్టిగానుండి పల్లెలలోనుండు విశేషకార్యాక్షణమునకు అట్టి ఆరుమరుటాలలోనుండవలసిన (ప్రభుత్వమువారు ప ల్లెల కెత్తు మాత్రుత్రిప్పుకేదనగాను. ఈసమయమున "కెమ్మ-ట గానిటుచూడుడు] ఇతరమనుమములలో మాటటుందే ఈకొమ్మకాలమా తెల్లవారుచు ఈ సమయమునమరిరత్యాగమునుజూపి బట్టీలనుండి పల్లెకక్షులంపేమగా ఆరుమనమాపుమాలలనున్న పల్లెకక్ష రోజుకక్షలోయించియు విద్యాశాలలను కట్టించియు ఇంకనుఅవసరమైన భవనములనిర్మిం చియు లంకబట్టిగోనరుంటే జలాశయములుకట్టిం చియు మరమ్మతులకయినుపయోగపడు మరమ్మత్తులే యించియు అవసరమైన (గామములప్రజలపొలాలా లింపేయ్యమనుగాలధ్రికాలయుమాలి (కాక్కా పూనుప(త్యించియు మహత్తుకరకసింపించి (ప్రభు త్వమువారు కమత్తిని ఇతోధికమగాగాచేయుమను గాక. ౧౮ లాల నుండి ౫౩లువరకు జీతములు గల కమపేదకుటుంబస్థమునుకరించి ఇతరపుకాలా మలో జీతములను (పమాణకాలేకనట్టి ఇదివరకు (ప్రభుత్వమునకే యధాలాభప్రపంతట్టిగా పనులను కమనమనుసరించి పనిచేయుట్కుంబుగ పుమ్మనిగ్రా మాలాకీరత యుయున్న పశులు పమ్మాదులకు ఈపుడ ప్పరనుం పండినపిక్కన్నకట్టుబడుపుకోగా ప్కో లుకట్టుచున్నది (ప్రభుత్వమువారుతత్కిత్తిదినకనిం చివారకుకొలతేతనులు కాళ్లగడమున గా పెట్టాలు చేసిన కాగుగ చేయుచుండును. పాలి కాశాత్మ-కిశం గాసైనా ఈయోప్పాటులేయుంచినవారిని వ్యాయ ముబరిగట్టుగను జంగ్లాతనుచాకోదారులు వారిక్రిం దజనను పుట్టుకొని అదివరకుబాయీ చేయుం చుచుండు. రిజర్వుగామంటుకక్కోదంపడిన ఆడ పులిమిటిలోనూ ఏమిపాత్రనగా నచేయకుండదోకో పశువులను మేపుకొనినేయుచుండని పర్యాటనారా ఆజ్ఞయున్నను "మీరుపుదరుచుచినను పూజారిదర మాయదన్నట్లుగ మీరు పెట్టుబడిపులు పత్రికలకలన నిమనుకున్నాము. కాబట్టి పాలిదారులమీద మరియు పశుబాయీబయగుటలు పర్యాటనారాచూడను స్వ దీపప్రజలకు అందుబాటు గాదుండనేరరు. ౧ జన్య అదనులలోనూ తనపయనమున పెనుతదగ రిందిపోకర్యములుగ లిగించిన అంగిరితమవ రాని పేలుమాత్రిసనారయ్యెనని.

అన్న మా రావుచగ్రా యని కడుపుకోకుట్టుకొని కొలంగలిపల్లిరక తెలరనను మొత్తుకో నుమన్నదర్శుల ఆకలిమంటలు చిటచిటన్నునలే నన్నీ కీర్తగా(వాయునద్దీపంపకేసినవి.ఇంతకుమాత్రము భాంతిపథము ఉగ్రపథకైన ఆత్మకాణపరాయలు అకుతెలియదనిగాను. ఈపథమునందేమేగాంటుక

ముంబన్నతీసివేసి మంచిధిపులుతీర్చి విస్తర్లుపరచి దరిద్రప్రజలకు జీవనము పెట్టుచుకనిమన్ని శేషిత నమస్కారములుతేసి బిక్షనిందుకొనుచున్నాను.

ఇట్లు,

వైజ్ఞానికొండ చంద్రమౌళిశాస్త్రి

చర్మబాధల కన్నిటికి

లెమ్యుర్యా తైలము

ఎంబుకవగా, చిడుము ఏమగుగట్టి, మొలలు, దురద, చుండు, గడ్డలు మొదలైన చర్మవ్యాధులు న్నిటికి లెమ్యుర్యా అనామాను పని చేస్తుందని అందరు శిఫారసుచేస్తారు యిరిగేశాన్, కాలిపు ండ్లు కోరలు కనుప్రజకు వెంటనే ఉపశమనమ మిస్తుంది, యిదిప్రతియొక్కొక్కపుండ్రమకిపిన ఆ వసరమ్ముంది. వీలవన దానిఅవసరపెట్టవలు కల్గు కుంటే మీరు కొప్పుళాలు. పెద్దమందుల జ్ఞ కానాను అన్నిటిలోను రు 1/4/-కు తొడుకు నుంది.

ఏజెన్సీలు: సయ్యద్ అబ్దుల్‌కాదర్ ఆండుతో, జెన్సీఆండుతో, మొదట లేదు.

యుజ్ఞాపికమంగ విరోధి నేత్రమునుండి కొన పబడిన.

డాక్టరు

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

బెజవాడ (లేక) రాజమండ్రి

వారి యీ క్రిందిమందులు యీక్రింది వ్యాధులకు అమోఘముగ పనిచేయును.

ఆరోగ్యసుధ

సమస్తవిధసవాయివ్యాధులకు 60 మా॥ 4-0-0

స్త్రీసుధ

స్త్రీలసమస్తగర్భశయవ్యాధులకు60మా॥3-0-0

ఆనందసుధ

బలహీనత సమస్తవ్యాధులకు 8 బొ॥ 2-8-0

ప్రదరామృతము

స్త్రీల శ్వేతకర్మ (ప్రదరములకు 60 మా॥ 4-0-0

పరిమేహసుధ

సమస్త శుక్రసమస్యలకు 60 మా॥4-0-0

రక్తసుధ

చర్మవ్యాధులకు రక్తదోషములకు 60మా॥ 4-0-0

దివ్యసుధ

కర్మజీ,స్త్రీల సమస్తవ్యాధులకు 60మా॥ 4-0-0

సర్వసుధ

మస్తిష్కసంబంధమగు బలహీనతకు60మా॥10,00

సర్వామృతము

పాండువు,బుద్ధిమేహం మొ॥వానికి60మా॥4-0-0

సుధానిధి

దగ్గు, ఆయాసము, హృదయము 60 మా॥ 4-0-0

బాలసుధ

బాలజ్వరమ,అతిస్మృతి మొ॥వానికి50మా॥1-0 0

దివ్యామృతము

క్షీణకాపులు మొ॥సమస్తవ్యాధులకు60మా॥4-0-0

జ్వరసుధ

సమస్తజ్వరములకు 100 మా॥ 5-0-0

విషమ జ్వరసుధ

మలిజ్వరము మొ॥ వానికి 60 మా॥ 5-0-0

అతిస్మృతిసుధ

సమస్త అతిస్మృతులకు 100 మా॥ 5-0-0

ఇంకను శాస్త్రీయమగు సమస్తాయుర్వేదకా ధనములను అత్యుపయోగకరములను వైద్యగ్రంథ నులనుగా అవు. శేల్లగుచిచేయు.

యువక ఉద్యోగి ఉన్నతోద్యోగమును వడసెను

దొరగారు పిలుస్తున్నారోలేదు. నీవు పెళ్ళాలతో తప్ప ఇంకే సిగాలేదు. పెళ్ళాలో గడ్డిబాజుకే. ఎందుకిట్టు తప్పులు చేయుచున్నావు?
నేనేమి చేసుకోలేదు. ఈ తెప్పస్తమెంబులో పనిచాలా యున్నది. నేనింతే అలసిపోయినదు ఆతగా పడుకు న్నాను కేవలి తేలేనుగా
అయ్యా, క్షమించండి ఇదేల ఏందుకో మక్షిమిరతతేలేదు. ఎల్లప్పుడు అలసిన గాను, నీకనుగా నాచయించును
ఇట్లు తప్పులు చేయుట ఇదొక్క మొదటి సారి కాదు. ఇంకోక్కొ-ఛాన్సు మాత్రమే ఇచ్చెదను. నీవు మాత్రము పటుత్వమును సంపాదించగలను. ఒక్క డాక్టరు సలహా తీసుకో
డాక్టరు గారూ, నేత్రవారు కేవలమృతుకూడా క్రమ, నా పనిని చక్కగా చేయలేదు
రేపటి నన్నను ఆలసిన నిమిషంకేయు పటు త్వమలేదు. ఇవి ఆడదయాతి ఆశ్చర్యకాను నిచ్చునదు. నీవు మగాడు విదిమాగాలనిచ్చి శక్తి నాత్రి నిద్రంపనకక్కుడు తిరిగినంపా దించుటలేదు. (పతి రాత్రిపిల్లిస్త్రీనేనుండు మ.ఇద్దరమునుకరికి గాగానుసమర్పించిన వానికి చూచువనగు మేనిపూజా మాలి నికుగ కిటుబర్యమునేపోవుచుట
ఏమి అశ్చర్యము! పెళ్ళిస్త్రీ కక్కొమారా పశ్చమునిగానేకేంకి
ఉన్నతోద్యోగము మీద మన్ను పోడ్డ అనునుక పెళ్ళిస్త్రీలలో ఒక పెద్దవి దొరగారు చెప్పినదా అసలే ఏమిజరిగాన్నా?
ఎంతో అదృష్టవంతుడు ప్రదర్యాత్ నీవు!
(ఆలోచించుచు) ఇంతకాలి పల్లిస్త్రీ కారణము. నీకిక కృతజ్ఞతను
ఆల్లిస్త్రీ మాటకు మాటకు పెట్టి కొట్టుచు గాన అలాగుగను అది పవిత్రతత్వమను గల కేవలము ప్రాణాలు కాపాడుకొనుటకు ఆ పెళ్ళిస్త్రీ ఆ పెళ్ళిస్త్రీ ఆ పెళ్ళిస్త్రీ

౧ సం॥రము చందా
౬ రూపాయలు
౩ నెలలకు
౩ రూపాయలు
బ్రిటిష్ ఇండియాలో
సంవత్సరచందా
౫-౪-౦ కల్దును.
పాతపత్రికలకు
వేరు ప్రత్యేకము.

గోలకొండపత్రిక

Golkonda Patrika

PUBLISHED ON EVERY MONDAY AND THURSDAY

THE ONLY
POPULAR PAPER
THAT REACHES
The masses
In the Dominions
BEST MEDIUM
for
Advertisement.

Volume 16 | Hyderabad-Dn | Thursday 18th September 1941 | Number 39

ప్రభుత్వకార్యక్రమాలు

ప్రచురణకై పత్రికలకు సౌకర్యాలు

ప్రధానమంత్రిగారితోడైన రాజ్యాంగసభాసారథులాభుండి అన్ని ప్రభుత్వశాఖల కార్యదర్శులకును ప్రభుత్వకార్యక్రమాలలో పత్రికలకుచేయవలసిన సౌకర్యములనుగురించిన యాజ్ఞప్త పబడినది.

ఇప్పుడుపూర్తిగా ప్రభుత్వసంబంధమైన కార్యక్రమాలుగాని. కొంతమట్టుకుమాత్రమే ప్రభుత్వసంబంధమైన కార్యక్రమాలుగాని పత్రికలలో పడగా ప్రచురింపచేయుచుండేవి. కారణమేమనగా పత్రికలువాటిని ప్రకటించుటకు అవసరములనుపోకర్యములనుపనాలేవు. కొన్ని సందర్భములలో ఆ ట్టికార్యక్రమాలపంగరి ప్రకటనశాఖవారికి తెలుపబడదు. తెలుపబడినను, పత్రికలు ఆహ్వానించుకుడివను, పత్రికలప్రతినిధులుకూర్చు-మటుకు పరిమితమై పనిచ్చాట్లులేవు. ఆఖరుకుఆహ్వానాలుపోనీవనియాలలోను అవసరాలిచ్చినవనుంలోను పత్రిపాతమును చూపబడుచున్నట్లు కొందరుపత్రికలవారులు మి ఆపెట్టుకొన్నారు. కాబట్టి ఇకముందు పౌరసంబంధ కార్యక్రమమునుగ్రహ దానికిసంబంధించిన ప్రభుత్వశాఖవారు ఆకార్యక్రమంజరిగేరోజు, శాంతిఖచోటు వివరంగా తెలుపుటకై ప్రచురణశాఖవారికి తెలుపవలెను. చోటుతేడుచుట్టు కొందరు పత్రికలప్రతినిధులుకి పిలువబడలేదనుచు ఎగిరిపడినిందుట అవసరమా, మంచిదో ప్రకటనశాఖవారిదగుదనవలెను. పత్రికప్రతినిధులు జరిగేకార్యక్రమాన్ని పరిగా చూచి, వివరాలికోనుటకు అవసరములైనచోట వారలకు అవసరముకొరకవలెను, అని ఆజ్ఞలు తెలియజేయబడినవి.

లాతూరుప్లేగుఅనత్యవార్తలు

లాతూరుసమీపంలో ప్లేగువ్యాధిలేదని మరణములసంఖ్యపుమాత్రి కొన్ని బయటిరాష్ట్రములపత్రికలలోవచ్చినవార్తలు వాస్తవమనుక చాలవిపరీతమాగానున్నవనియు, గత౩౦ళ- అమద్రాసునుమధ్యనుండి ఇప్పటివరకూలాతూరుప్రాంతమందు మొత్తము ౧౯మంది మరణించినవనియు, ౧౧౯౦ ఆగస్టు ౩౦౦తేదీనోటుగియావారంలో రాత్రిగాలి గాలిగాలి, చిమ్మల, కొసా, లాతూరుగ్రామము అన్నిటిలోకలిసి ౧౦మందిమ ప్రకారం మరణించినరనియు, ప్లేగువ్యాపించేట్లున్నచో పూర్వసంవత్సరమందువలెనే హాఫ్కిన్ ఇన్జెక్షన్యుటతోకలిసి తనిఖచర్యలు కైగొనబడునవియా ప్రభుత్వప్రకటనశాఖవారు తెలియజేయుచున్నారు-

---

రాకోపోకలు

సెప్టెంబరు ౧౧౧౪ తేదీన పరోలిపనిచేసినగుమస్తా, కొత్తగా మనుసైదరాబాదుకు చేరుకొనిన గాంధిజయంతి సందర్భములో మహాత్మాజీకోసాయిగారు హైదరాబాదు (దక్కన్)కు రామవార్త నివెలియుచున్నది-

హైదరీగారి చేతిక్రింద ఇంకొక క్రొత్తశాఖ

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి విధముగా నిశ్చయించుకొనినట్లు తెలియుచున్నది.

ప్రస్తుతపరిస్థితులలో మరొకక్రొత్త శాఖ స్థాపించుటను- వారికేను "ప్రకటనల ఆకాశవాణులశాఖ" అందును.

ఈశాఖ సర్ ఆల్బర్ హైదరీగారి పర్యవేక్షణలో ఉండునను.

పబ్లిసిటీవారలశాఖ చీఫ్ కాన్ సలహాదారుని ఆధీనము, అలిండియా రేడియో మినిస్టరీ ఇంపెరియల్ సప్లైడైరెక్టరేట్ మొదలయినశాఖల యీనూతన శాఖకు సంబంధించియుండును.

ఇప్పుడు సైశాఖలోని ఫీలింపబ్లిసిటీ కంటోలు అనుకార్యాలయము హోం డిపార్టుమెంటుక్రింద ఉన్నది-అలిండియా రేడియోశాఖ రాకోపోకల శాఖక్రింద ఉన్నది.

ప్రస్తుతం ఈక్రొత్తశాఖకు ప్రకటనశాఖాధికారి క్షణఅనరలు గారైన పరీక్షగారు కార్యదర్శిగాఉండునను-బహుశా యీక్రొత్తశాఖ ఆక్టోబరుమాసాంతంలో ప్రారంభింపబడవచ్చును.

నూతన రాష్ట్రవిభజనమా?

నూతనవ్రణాళికకు ప్రయత్నం

హాడ్సన్‌గారి ప్రచారము

సర్ ఆల్బర్ హైదరీగారికిక్రొత్తపనియా?

"హిందూస్తాన్ స్టాండర్డ్" పత్రికయొక్క లక్నోవిశేష ఈక్రింది వార్తనుపంచినదాను.

ఇటీవల సంయుక్తరాష్ట్రమునకు దర్శించిన గవర్నమెంటుఆఫ్ యిండియా రిఫారమ్సు కమిషనరు హాడ్సన్ గారు చేయుచున్న ప్రచారములనుగూర్చి ప విశేషములుబయటికొన్ని తెలియుచున్నవి. వీరు సర్ తేజబహదూర్ సప్రూగారిని సంయుక్తరాష్ట్రపు గవర్నరు సర్ మాల్కమ్ హేలెట్ గారిని కూడ చూచిరి.

యుక్తమగమూడుమూర్తులుమనసనరించి యిండియాకు ఒకరాజ్యపనము(Consti tution)కయా రచేయుటకు ప్రయత్నములుజరుగుచున్నట్లు పలువురువల్ల ధృవపడుచున్నది.

[౧] వృత్తులనుబట్టి ప్రాతినిధ్యము [౨] కులమతులేని కార్యవర్గము, [౩] యిండియానుఇంకను చిన్న చిన్న రాజకీయరాష్ట్రములనుగ విభజించుట.

సర్ తేజ్ బహదూర్ సప్రూగారు దీనికి పరిపూర్ణంగా, ప్రతికూలంగనున్నదని హిందూస్థాన్ స్టాండర్డుపత్రికవిశేష వార్తయున్నదు మరియు సప్రూగారు పూనాపథరిత్తమల కనుగుణ్యంగాకొకరాజ్యాంగశాసనమును వ్రాయదు వ్రాసరియు, దానితో పాటుగా గారు ప్రయత్నించిన విభజనశాఖ అదనియు అనుకొంటున్నారు

ఇంకమాయిష్టుడు కైసాయి కార్యనిర్వాహకపక్షాధ్యక్షులుగలిగినట్లున్న సర్ ఆల్బర్ హైదరీసాహెబుగారిని కొంతశాఖలనుగడచివపిమ్మట తత్కార్యంగళాపనిర్వాణకార్యమునకు తీసుకొనివెరయియు తెలియుచున్నది. కారణము వీరు సైజాతీయ పంథాసమలో వృత్తులనుబట్టి ప్రాతినిధ్యమును ప్రకటించినవారుగనక- యిదంతాబలికినచో వారిప్రాధాన్యతమ లెంగాలు ప్రధ్యక్షహోదా శాఖాపంథినిజపమదీక్షగాన్ను నియమింపబడవచ్చునని తలంపబడుచున్నది-

---

లండనులో టాగూరు చిత్రపటాల ప్రదర్శనము

సర్ విలియంరాథెన్‌స్టయిన్, సర్ మూర్ హెడ్ బోన్ అనువారు పంపుకున చిత్రించిన రవీంద్రనాథటాగూరుగారి చిత్రములను అందులో ఆత్మ సర్ బోర్ త్రిక్ గ్యాలరీ (జాతీయచిత్రములగ్యాలరీ)లో ప్రదర్శించకలనినవని తెల్పెడ్డగారు వేశినమూడవదమ గ్యాలరీక్లెర్క్ అయిన సర్ కెన్నెత్ క్లార్క్- అనుపత్రించి. "టాగూరుసంగంగారకుడు సర్ కెన్నెత్ క్లార్క్-గారు ఈచర్య కు పూనుకొనిరి.

సంఘసేవచేసేవారికి ప్రభుత్వంవారి సనదులు

సంఘక్షేమానికై పాటుపడేవారలను ప్రోత్సహించుటకై మద్రాసు, నిజాం ప్రభుత్వములవారు ఆట్టిప్రళంసనీయమైన పనిచేయువారికి సనదులను పతకములను ఇచ్చివిధాలు చేయుచునున్నవి అని లోలించినట్లు 'అసోసియేటెడ్ ప్రెస్'వారికి తెలియుచున్నది-

---

3 రోజులుమాత్రమే

21 సెప్టెంబరు 41 (ఆదివారం) వరకు మాత్రమే.

ప్రతిదినము
2 ఆటలు
6గం॥లకు 10గం॥లకు
ఈక్రొత్తప్రోగ్రాంలోని మార్పులను
మీచుఅవకాశమును
పోగొట్టుకొనకుడు

ప్రొఫెసర్
దేవల్స్
సర్కస్

హెచ్. ఇ. హెచ్. ది నైజాంస్ స్టేట్ రైల్వే

నోటీసు

19వ సెప్టెంబరు 41 నుండి 21 సెప్టెంబరు 41 వరకు కిరింద్రాబాదులో సందుగసందర్భమున 'కిరెటు పోటీపరుగు' చూచుటకుప్రజలకు అవకూలమగునటులు బస్సులు కిరింద్రాబాదుస్టేషనుకు 9-15, 9-52, 10-19, 16-55, 17-20లకు వచ్చునట్లు రైల్వేవిభాగపక్షమునకు రామపోను 'పిల్చుట' కొంటాండుమొదలు పోవుము.

మరియు 27 నుండి కూర్చోనుటకు స్థలములుఅలబ్బు కిరింద్రాబాదు స్టేషనునుండి రైల్వేవిభాగపక్షమునకు 9 గంటలనుండి 10_30 మధ్యన, 13 గంటలనుండి 14 గంటలమధ్యన 17 నుండి 17-45 మధ్యన ప్రతిదినము సైనదగరించినశాఖలలో నడచును. వార్డ్ మనికి 1॥ అర్థణాలాలే.

కిరింద్రాబాదు,
16_9-41,

(జె ఆర్ డర్)
చీఫ్ కమర్షియల్ మేనేజరు.

రాయల్ హోటల్
ఫోన్-3463
మీరుహైద్రాబాదువచ్చునప్పుడుమూహోటలుకు తప్పక దయచేయండి. బిజిస్టేషనుకుదగ్గర అన్నివిధముల నూతనసౌకర్యములు. శాకాహారులకును, మాంసాహారులకును గూడ ప్రత్యేకవిధాలు
దయచే ఒకసారి పరీక్షించండి.

శోభనాచల పిక్చర్సువారి

దక్షయజ్ఞము

(తెలుగు)

24 సెప్టెంబరు 41

బుధవారము మొదలు

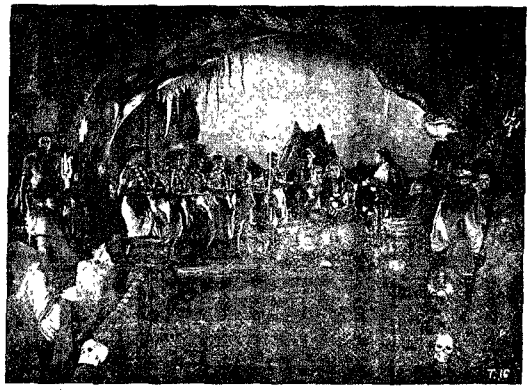

నటీనటులు— సావిత్రిన జాతిరత్నాలు స్వరకిన్నెరలూ స్వరకిన్నురులూ అంతా సుమ్మడి కాయలంత ముత్యాలే- ఇందులో ధిక్కారములు సైచమధీరుడు శ్రీశ్రీ గగ్గయ్య, సొగసులచక్క, పలుకుల చిలుక కృష్ణవేణి, రామకృష్ణశాస్త్రి, ఇంకా చాలామంది సాటిలేని మేటినటులుంతా ఉన్నారు.

సుప్రసిద్ధమైన పురాణగాథ, ఎవరూ చవిచూడని యజ్ఞాన్ని దక్షుడుతలపెట్టినాడు. అందులోనూ ప్రత్యేకం ప్రళయతాండవమూర్తిని తనఅల్లుడగు శివుని అవమానించుజాబితే ఈయజ్ఞాన్ని ప్రారంభించాడు దక్షుడు. త్రిమూర్తులలోని సృష్టిస్థితి లయకారకులు, అందులో ఒక మూర్తి శివుడు. అంతటివాడు ఇతనుడుచేసే అవమానానికి తలఒగ్గుతాడా? చూడాలి! ఇందులో గగ్గయ్య గగనగాంభీర్యం అసామాన్యంగాఉంటుంది. ఇందులో, శివమాయ, శివశక్తి, మహాశ్చర్యాన్ని కలిగించును. బంగారంవంటి ఈ అవకాశాన్ని పోగొట్టుకోకండి. ఎందుకంటే, గగ్గయ్య పద్యంచదివేపటుత్వం గాత్రంలోని గాంభీర్యంకృష్ణవేణి మధురగానం!!! తప్పక విని ఆనందించండి ఆశాభంగం పొందకండి.

ఇందర్ టాకీస్,

సికింద్రాబాద్ --దక్కన్

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad Dn. Editor S. Prathapa Reddy B. A. B. L.